

JUBILEUMS

MAGASINET

NUMMER
02

MED INSPIRATION FRÅN GISLAVEDS KOMMUN | 2024

MUSTAFA ABUKAR:

"Gislaved är en liten stad med stort hjärta"

MOTORBANAN SATTE
ANDERSTORP
PÅ VÄRLDSKARTAN

ANNIKA GAARDSDAL
OM LIVETS
UTMANINGAR

EMMA & CARL
SKAPAR SITT
DRÖMHUS I BOSEBO

Tack för att du kom!

”Vi ville skapa en fest där alla kände sig välkomna och allt var gratis.”

KRONAN PÅ VERKET var utan tvekan Jubileumsfesten i slutet av augusti. Genom att fråga våra invånare, där 1 200 var ungdomar, fick vi ett tydligt budskap: de ville ha fest och konsert – så då fick det bli fest och konsert! Och vi ville skapa en fest där alla kände sig välkomna och allt var gratis.

NÄR JAG EFTER mindre än ett år som kommunikationschef fick uppdraget att vara ”kalasgeneral” för kommunens 50-årsfirande, tänkte jag: ”wow, vad roligt, men oj svårt!” Att ansvara för tre miljoner kronor av våra invånares skattepengar för att skapa ett firande som skulle ingjuta stolthet var ett stort ansvar och en unik utmaning.

FRÅN BÖRJAN VISSTE vi att vi ville dela med oss, så att fler skulle känna sig delaktiga i firandet. Därför skapade vi Jubileumspotten, med en halv miljon öronmärkta för föreningar och organisationer att ansöka om för att sätta ”extra jubileumsglitter” på sina evenemang. Det blev en succé! Vi har under året stöttat 29 föreningar!

En annan satsning var att ge vår kommundning en boost. Vi har nu gett ut två fylliga jubileumsnummer som landat i alla kommuninvånares brevlådor. Med ett bredare innehåll i ett format som är inspirerande och inbjuder till läsning, ville vi bidra till fler samtal om vad som händer inom kommungränsen kring middags- och fikaborden.

NÄR JUBILEUMSHELGEN VÄL närmade sig var jag nervös – skulle allt fungera? Skulle folk komma? Men när fredagen kom och solen sken (vilket vi förstas hade bestämt!), strömmade människor till. Det var nästan magiskt att se hur området fylldes och hur många som kom för att fira. Särskilt roligt var det stora intresset för att få besöka vårt fina kommunhus. För många var det första gången.

MED 5 000 TILL 7 000 besökare varje dag gick allt över förväntan. Världsklassigt teamwork, fantastiskt värdskap och till och med polisen gav oss beröm!

Att leda firandet av Gislaveds 50-årsjubileum har definitivt varit det svåraste, roligaste och finaste jag gjort under mitt långa arbetsliv. Därför vill jag redan nu säga tusen tack till mina kollegor, kommunens förtroendevalda och alla invånare – det är ni som gör Gislaveds kommun till en härlig plats.

Ann-Charlotte Clausen

*Projektledare för Gislaveds kommuns 50-årsfirande
(och till vardags kommunikationschef)*

Gislaveds kommun, Stortorget 1, Gislaved | 0371–810 00 | www.gislaved.se | Ansvarig utgivare: Ann Charlotte Clausen

Redaktör: Hanna Åberg | Text och formgivning: Mediaspjuth AB | Tryck: Tryckservice i Ängelholm AB

Omslagsbild: Robin Pagmar, Mediaspjuth | Jubileumsmagasinet ges ut av Gislaveds kommun och skickas ut till alla hushåll i kommunen.

INNEHÅLL

8 När Formel 1 kom till byn
Om hur "Smokey" fick hela världen att prata om Anderstorp.

12 Fantastiska föreningar
Vi hälsar på hos några av kommunens fantastiska föreningar.

20 Annikas nya liv
Stroken förändrade Annika Gaardsdals vardag totalt.

24 Jubileumsfesten
Kalasyra när Gislaveds kommun firade sina 50 år.

34 Eldsjälen Musse
Mustafa Abukar ser till att ungdomarna trivs på fritidsgården.

38 Renoveringsexperter
Vi hälsar på hos Emma och Carl som renoverar en 1800-talsgård.

44 Test - vem är du?
Gör vårt test och se vilken sorts Gislavedsbo du är.

48 Kommunens vackraste hus
Här är vackraste byggnaderna i kommunen – när invånarna får tycka till!

50 Isaberg nytt cykelmekka
Vinterorten som sadlat om till året-runt-destination.

NY BASKETPLAN

När två av husen på Västergatan i området Trasten behövde rivas, fick hyr esgästerna tycka till om vad Gislavedshus skulle göra i stället på ytan. Resultatet blev en basketplan och ny utemiljö.

Utveckla kommunen – välkommen med ditt förslag

- Gångstig runt Illeråsasjön ● Grillplats vid Bosebo bygdegård
- Grillplats med tak vid Kyrksjöns badplats i Båraryd

Det är tre nya projekt som genomförs i år tack vare medborgarbudgeten! Vill du också vara med och utveckla landsbygden? I samband med lokalsamtal som genomförs i två områden i kommunen varje år kan du som bor där, vara med och bestämma vad medborgarbudgeten ska gå till. 125 000 kr finns avsatt till varje område under mandatperioden. Du kan delta genom att lämna ett förslag och/eller rösta fram vilka förslag som ska genomföras.

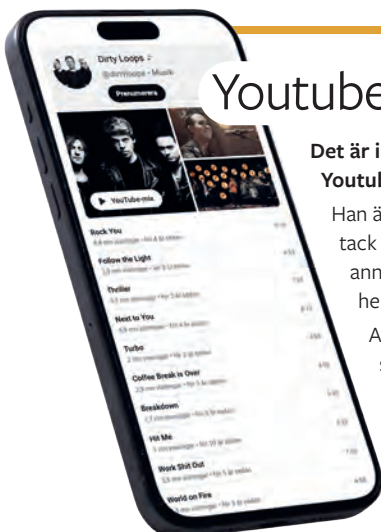
Läs mer om hur du lämnar ditt förslag på
gislaved.se/lokalsamtal

Youtube-sensation från Gislaved

Det är inte alla som kan skryta med miljontals visningar på Youtube, men det kan Aron Møllergård från Gislaved.

Han är trummis i Stockholmsbandet Dirty Loops som tack vare fusionversioner och covers på låtar av bland annat Lady Gaga och Justin Bieber har blivit kända över hela världen.

Aron, som är född och uppvuxen i Gislaved, flyttade som 15-åring till huvudstaden för att börja studera på Södra Latin. Här träffade han klas skompisarna Jonah Nilsson och Henrik Linder och trion började spela musik tillsammans. Resten är, som man säger, en framgångshistoria...

FÖRTUR I LÄGENHETSKÖN

Är du nyanställd och behöver pendlar minst sju mil till jobbet?

Då har du förtur i Gislavedshus lägenhetskö. Syftet är att underlätta för näringslivet i kommunen att hitta rätt personal. Bostadsbrist ska inte vara ett skäl till att tacka nej till ett arbete i Gislaveds kommun, resonerar Gislavedshus.

Är du
nyinflyttad och
arbetar i Gislaveds
kommun eller
arbetspendlar?

VÄLKOMMEN TILL
Club:©

Ett bekvämt och smart sätt att komma in i rätt nätverk, träffa människor eller bara upptäcka allt som kommunen har att erbjuda.

- Bli inbjuden på afterwork, sport-, kultur- och fritidsevent.
- Få erbjudanden från restauranger, butiker, gym och näringsliv.
- Medlemskapet är kostnadsfritt. Bakom idén står det kommunala näringslivsbolaget Enter Gislaved som har fått i uppdrag att göra något nytt och spännande för just nyinflyttade i arbete och arbetspendlare.

Företagen bjuder själva in sina nyinflyttade eller arbetspendlare till Club Enter, säger Annelie Alm, utvecklare och marknadskommunikatör på Enter Gislaved.

Målet är att folk ska känna sig välkomna, oavsett var man bor eller arbetar i kommunen. Förhoppningen är att Club Enter ska bli en inkörsport till såväl närings- som fritidsliv.

Du hittar mer info på
www.entergislaved.se/club-enter

1247...

... katter fanns registrerade i kommunen vid årsskiftet. Det är en ökning med 26 procent jämfört med maj förra året. De populäraste namnen är Doris och Sigge.

WEDEMARK

– samarbetskommunen som också fyller 50

Den nordtyska kommunen Wedemark norr om Hannover har flera gemensamma nämndare med Gislaved. Båda är exempelvis i samma storlek och båda fyller 50 år i år.

Samarbetet inleddes 2014 med utbyte inom bland annat afärsverksamhet, turism och äldreomsorg. Under pandemin sattes allt på paus, men en inbjudan till Wedemarks 50-årsfirande i mars väckte liv i gemenskapen igen.

Fabriksrundan växer – igen!

Fjölårsuccén med Fabriksrundan följdes upp med en lika populär runda den 11–12 oktober i år. Och till nästa år ska den utökas ytterligare.

Förra årets ”test”, med 28 anmälda företag runt om i GGVV-området, lockade mängder av besökare. I år hade listan utökats till 49 företag med smygöppning redan på fredagen. Fabriksrundan har på två år blivit en stor happening. Inte bara för möjligheten att handla och äta till ”småländska priser”, utan även som ett sätt för företagen att marknadsföra sig som attraktiva arbetsplatser.

– Med tanke på det stora intresset kommer vi nästa år att arrangera bussresor till eventdagarna, säger Emma Sjöberg, turismutvecklare på kommunens näringslivsbolag Enter Gislaved, som ser eventet som unikt.

Läs mer om Fabriksrundan på www.fabriksrundan.se

AUTOMATER MED GRATIS MENSSKYDD PÅ GYMNASIET

2020 kom eleverna på Gislaveds gymnasium med förslaget att RedLocker – automater med gratis mensskydd, skulle finnas på skolan. År 2022 blev det verklighet.

Idag finns sex stycken automater uppsatta och ytterligare fyra är beställda. Har inte skolsköterskan eller någon kompis mensskydd, kanske en del undrar. Det är inte alla dagar och tider som skolsköterskan är på plats och det är inte heller alla ungdomar som vågar eller vill fråga. Utvärderingen av gymnasiet införande av Red Locker visar på en positiv feedback från både elever och personal.

Redlocker startades 2018 som ett UF-företag av gymnasieeleverna Liza och Clara från Stockholm. Idag är de en av Europas första distributörer av gratis mensskydd.

Massor av aktiviteter på kommunens bibliotek!

- Handarbetscafé
- IT-hjälp
- Bokcirklar
- Släktforskning
- Mordgåtor
- Författarbesök
- Pyssel
- Sagostund för de minsta
- Brädspelskvällar

Besök bibliotek.gislaved.se för mer information.

Omorganisationen som blev en rikskändis

Hur kan man bryta segregationen inom skolan och samtidigt förbättra resultaten? Det var frågor som blev startskottet för en omorganisation i Gislaved och Smålandsstenar, som till en början kritiserades hårt av många föräldrar. I dag hyllas projektet, bland annat av forskare vid Stockholms universitet.

– Jag är stolt och glad över att vi stod på oss och genomförde projektet, säger Agneta Åhsberg, utbildningschef på Gislaveds kommun.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: GISLAVEDS KOMMUN

VI VRIDER TILLBAKA tiden till 2017. I Gislaveds tätort fanns då tre 1–6-skolor; Sörgårds-, Gullvive- och Gyllenforsskolan. Men larm om att skolan i Gislaved inte var likvärdig för alla barn, blev startskottet för en omfattande omorganisation.

Förslaget gick ut på att göra om de tre skolorna till två lågstadieskolor och en mellanstadieskola och bussa eleverna till de nya skolorna. Något som kritiserades hårt av många föräldrar.

– Vi hade möten med föräldrar som verkligen inte var nöjda. Vi försökte förklara, men förslaget ledde till kraftiga protester, bland annat Facebook-gruppen Skolupproret, minns Agneta.

– Vi gjorde en liknande omorganisation i Smålandsstenar, men där möttes det inte av samma motstånd.

MEN POLITIKER OCH förvaltningen stod fast. De var övertygade om att det var helt rätt väg att gå och höstterminen 2017 drog den nya organisationen i gång. Mellanstadieelever började på Gullviveskolan och lågstadieelever delades upp mellan de andra två skolorna.

– Det var Sonja Sävås, tidigare rektor på Sörgårdsskolan och därefter på Gullviveskolan, som var den första att slå larm. Hon menade att det inte räckte med extra resurser och personal för att få bukt på ojämlikheten i förutsättningar och resultat som rådde mellan skolorna. Det skulle behövas något annat, säger Agneta.

TILL EN BÖRJAN gick omorganisationen så där. Bland annat gick resultaten på de nationella proven ned för de elever som då gick i trean. Kanske just beroende på omställningen att åka buss till en

ny skola och umgås med nya klasskompisar och lärare.

Men ganska snart sågs fördelarna och kritiken ebbade ut. Som exempel kan nämnas att år 2017 klarade bara 50 procent av tredjeklassarna samtliga delprov i svenska som andraspråk. Fyra år senare, 2021, var andelen 74 procent, vilket är högre än riksgenomsnittet som ligger på 63 procent.

Även för de tredjeklassare som läste svenska gick resultaten upp. 2017 klarade 86 procent alla delprov. Fyra år senare hade andelen ökat till 96 procent (riksgenomsnittet är 88 procent).

– Dessutom har antal behöriga högstadieelever till nationella program på gymnasiet ökat, så vi har successivt märkt att omorganisationen har burit frukt, säger Agneta.

STEFAN LUND, PROFESSOR i pedagogik på Stockholms universitet, har sedan starten följt elever som varit en del av "Gislavedsmodellen". Två rapporter har släppts under åren varav den ena publicerades i Dagens Nyheter i våras. Och i dag hyllas projektet över hela landet.

– Det har inte varit ett självspelande piano och utan vår fantastiska personal hade det inte gått. De har också fått byta skola, kollegor och arbetslag, men har arbetat stenhårt för att få det att lyckas. Det är tack vare dem som det har blivit så bra som det blev, säger Agneta.

Förutom personalen, vilka framgångsfaktorer ligger bakom projektet?

– Jag vill lyfta fram två unika förutsättningar: gynnsam geografi, som gör det möjligt för eleverna att ta sig mellan olika delar av tätorten, samt att vi har en liten friskolesektor i Gislaved. ■

S-politiker från riksdagens utbildningsutskott var på besök på Gyllenforsskolan i september. Där togs de emot av Agneta Åhsberg och Raija Arnros, rektor på skolan. Två av besökarna är hemmahörande i kommunen; Åsa Westlund och Niclas Sigvardsson. Från vänster ses: Agneta Åhsberg, Fredrik Johansson, Niclas Sköld, Niclas Sigvardsson, Caroline Helmersson Olsson, Paula Örn, Rose-Marie Carlsson, Åsa Westlund, Raija Arnros och Mats Wiking.

➤ Läs mer om omorganisationen på www.gislaved.se/skolomorganisation

– TOPPLACERING I LÄNET

Gislaved tillhör de barnvänligaste kommunerna i Jönköpings län. Det visar en rikstäckande sammanställning från försäkringsbolaget Länsförsäkringar.

– Det känns fantastiskt roligt! Samtidigt är det ett bevis på att vi gör rätt saker, säger Anna Gamlén, fritid- och folkhälsochef på Gislaveds kommun.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: GISLAVEDS KOMMUN

HUR BARNVÄNLIGA ÄR egentligen Sveriges 290 kommuner – sett ur barnens perspektiv?

Och hur viktigt är det med en bra start i livet baserat på bland annat möjligheten till god utbildning i en trygg miljö och ett aktivt liv vid sidan av skolan?

Frågor som var bakgrunden till undersökningen som presenterades i somras.

AV JÖNKÖPINGS LÄNS 13 kommuner hamnar Gislaved på andra plats, vilket är ett tydligt kvitto på att kommunen arbetar på ett sunt och långsiktigt sätt med barnens framtidsutsikter i fokus.

– Allt handlar om att skapa goda förutsättningar för en meningsfull fritid. Dels i våra egna verksamheter, dels tack vare kommunens rika föreningsliv, säger fritid- och folkhälsochef Anna Gamlén.

I undersökningen har bolaget identifierat, analyserat och vägt samman 14 olika variabler. Bland annat erbjudande inom

fritid, idrott och skola, men också trygghet, studiero samt anmälda våldsbrott.

Försäkringsbolaget har även tittat närmare på fritidsgårdar, idrottshallar, fotbollsplaner och grönområden samt bibliotek och personaltäthet i förskola.

– Vi har ett stort utbud av anläggningar och grönområden vilket bidrar till fysisk rörelse som är en viktig hälsfaktor.

– Men det behöver inte handla om idrott, det kan vara kultur eller andra aktiviteter. Det viktiga är närheten. Då blir det ingen stor uppoffring, varken för barn eller föräldrar.

Hur ska ni arbeta vidare för att behålla er plats i toppen?

– Genom att ständigt hjälpa och stötta föreningslivet för att ge det goda förutsättningar även framöver. Undersökningen belyser värdefulla punkter, så det är viktigt att kommunen fortsätter med sitt idoga arbete. ■

Anna Gamlén

KOMMUNEN ERBJUDER BLAND ANNAT:

- 9 idrottshallar i fullmätt. Dessa kan du hyra både som förening och privatperson.
- 4 fritidsgårdar
- 6 utegym utspridda på kommunens orter.
- 1 huvudbibliotek, 6 biblioteksfilialer och en bokbus s
- 11 badplatser
- 9 belysta iordningsställda motionsspår.
- Ett kultur- och aktivitetshus med bl.a. bowling, dansstudio och teaterverkstad.
- En ishall som ligger på området Gisle i Gislaved. Under vinter säsongen håller vi öppet dagligen för allmän åkning, som är gratis.
- 2 badanläggningar, ett inomhus bad i Gislaved, och ett utomhus bad i Smålandsstenar.
- 7 kanotrastplatser
- 8 vandringsleder
- Fritidsbanken - som ett bibliotek, men med sport- och fritidsprylar för utlåning.

NÄR "SMOKEY" ANDERSTORP PÅ

En sensommardag i mitten av 1960-talet sitter Sven "Smokey" Åsberg, Åke "Rörkrökarn" Bengtsson och Bertil Sanell på Blads kafé i Anderstorp för den dagliga förmiddagsfikan. När den sista kaffeslurken är uppdrucken har de beslutat något som kommer att skriva in sig i den svenska idrottshistorien för alltid. De ska ta Formel 1-cirkusen till Anderstorp!

TEXT: THOMAS BERGKVIST

FOTO: JAN WÄRNELOV OCH CHRISTIAN GUSTAFSSON

SATTE VÄRLDSKARTAN

ANDERSTORP RACEWAY

PUBLIKREKORD: 67 000.

LÄNGD: 4 025 meter.

RAKSTRÄCKANS LÄNGD: 980 meter.

BANREKORD: Bil: 1.21,525 (Marjin van Kalmthout, Nederländerna). Motorcykel: 1.30,895 (Jesper Pellijef, Sverige).

PREMIÄRLOPP: Formel 3-tävling den 16 juni 1968.

Starten har precis gått i det som kom att bli det sista (?) F1-loppet som har körts i Sverige. Året är 1978 och publiken är i extas.

**”SMOKEYS DRÖM
– NÄR FORMEL 1
KOM TILL BYN”**

Producerad av: Anton Berg,
Christian Albinsson och
Henrik Johnsson. Finns att
se på: SvT Play.

NU FINNS historien om när Anders-
torp sattes på världskartan inom
F1-världen som dokumentär på Sve-
riges Television. Bakom ”Smokeys
dröm – när Formel 1 kom till byn”,
står producenterna Christian Albinsson, Henrik
Johnsson och redaktör Anton Berg.

– Alla minns ju inte det här, men jag tror att det
finns ett allmänintresse i att berätta om en dröm
som blev till verklighet, säger Christian, som till
vardags är medgrundare av kommunikationsgrup-
pen People People People.

– Det är en dokumentär som kommer att fas-
cinera både den sportintresserade och de som är
allmänt intresserade av otroliga historier.

EGENTLIGEN ÄR DET smått häpnadsväckande att
det som från början var en torvmosse i en tallskog
i Småland några år senare skulle bli en världsare-
na med runt 60 000 åskådare. På startlinjen stod

**”Det är en dokumentär som
kommer att fascinera både
den sportintresserade och de
som är allmänt intresserade
av otroliga historier.”**

bland annat stjärnor som Ronnie Peterson, Niki
Lauda, Emerson Fittipaldi, James Hunt, Mario
Andretti och Jacques Laffite.

– Förare som var vana vid att bo på lyxhotell,
men som nu inkvarterades på High Chaparall.

NÄR STARTEN GICK för det första loppet i juni
1973 fanns bland annat över 600 journalister från
28 länder på plats. Året efter var en av besökarna

kung Carl XVI Gustaf och Lill-Babs var kranskulla. Och i centrum stod som vanligt Sven "Smokey" Åsberg – givetvis med en cigarr i mungipan – och njöt av sitt livsverk. Han som hade blivit utskrattad ett antal år tidigare när han inför några journalister sa att "här ska vi köra VM inom några år".

– Kan du tänka dig att 116 privatflygplan med personal och gäster flögs in till lilla Anderstorp inför loppet? De som var med säger att det här är svensk idrottshistoria och det har verkligen varit roligt att få göra den åtkomlig för alla, säger Christian.

CHRISTIAN ALBINSSON är författare till fyra böcker och har tidigare producerat fyra dokumentärer som har visats på Sveriges Television, TV4 och Cmore. Men att hans senaste dokumentär skulle handla om Formel 1 hade han inga planer på – fram till ett besök på Hotel Tylösand och en fotoutställning av Anderstorps Racing Clubs klubbfoto-graf Jan Wärnelöv år 2021.

– Personligen hade jag då ingen aning om att det hade körts Formel 1 i Sverige och tyckte direkt att bilderna var as-coola, berättar Christian.

– Jag köpte en av dem och bestämde mig för att ringa till Jan. Vi började prata och insåg båda att det här skulle kunna bli en häftig historia att berätta. Där och då bestämde jag mig för att göra dokumentären.

FILMENS INNEHÅLL är gjort för att spegla dåtiden. Här finns bilarna, karaktärerna, 70-talets mode och den mandominerande strukturen som räddade. Ett tiotal personer har intervjuats och medverkar på ett eller annat sätt, där den mest framträdande rollen innehas av Birgitta Viberg, "Smokeys" sekreterare och högra hand under alla år.

– I dag hade hon säkerligen kallats för vice vd. Hon såg till att allt operativt fungerade och det är väldigt roligt att få berätta den här, man kan nog säga, manliga historien genom en kvinnas röst, säger Christian.

SEDAN PROJEKTET startade för tre år sedan har Christian och hans kollegor lagt ner mycket tid på att leta efter personer, intervjuer och sammanställa allt till en film på knappt en timme.

Som tittare får vi vara med på "Smokeys" första möte med förre F1-basen Bernie Ecclestone, hans sponsorjakt och givetvis filmklipp från samtliga sex lopp som kördes i Anderstorp mellan 1973 och 1978.

– Arbetet har tagit några år och ett antal vändor med att försöka få tag på rätt personer. Samtidigt har det gjort att arbetet med filmen har formats till ett riktigt bra slutresultat, säger Christian.

– Och när Sveriges Television kom med i bilden kunde vi även ta del av deras arkiv, som är en guldgruva när det gäller gamla filmer.

Kungen av Anderstorp Raceway, Smokey Åsberg, och kung Carl XVI Gustaf följer loppet i depån 1978. Cigarren är självklart på plats i mungipan.

"SMOKEY"

Sven "Smokey" Åsberg var en svensk industriföretagare och motorprofil, född 9 april 1918 i Stafanstorp, död 20 oktober 1992 i Anderstorp.

Tillsammans med ett par andra företagare grundade han motorklubben Team Mosarp. Behovet av en träningsbana övergick till att projektera en racerbana med internationella mått. För att öka intresset för investerare kombinerades banan med en flygfäls. "Smokey" skötte finansiering genom att sälja aktier.

Sitt smeknamn fick han eftersom han rökte stora cigarrer och oftast hade en sådan i munnen.

En byst av Sven Åsberg avtäcktes av kung Carl XVI Gustaf utanför Anderstorps stadshotell, Hotell Åsen, 1997.

Prisutdelning med obligatorisk champagne 1978. Nikki Lauda vann före tvåan Riccardo Patrese och Ronnie Peterson på tredje plats.

Är förarna coolt avslappnade eller döljer de sin nervositet? På förarpresentationen 1978 ser de i alla fall väldigt lugna ut.

Sittandes på taket på en av dåtidens bil värstingar, Saab 900 Turbo, hyllas Ronnie Peterson efter tredjeplatsen 1978.

RONNIE PETERSON var den av svenskarna som lyckades allra bäst på Scandinavian Raceway. Ronnie körde in som tvåa i premiärloppet och slutade på tredje plats, i det som skulle bli det sista loppet, i juni 1978. Tre månader senare omkom han på Monzabanan i Italien. När han begravdes hemma i Örebro i september var en av kistbärarna hans FI-kollega från Anderstorp, Gunnar Nilsson, som avled i sviterna av cancer bara en månad senare.

– Ronnie var verkligen en världsstjärna och jag tror att alla som levde då minns vad de gjorde när beskedet om hans död kom, säger Christian.

Tre års arbete med research, intervjuer, klippning och sammanställning. Hur har projektet finansierats?

– Dels genom egna medel och tack vare att jag har kunnat använda medarbetare i mitt företag. Dessutom löste sig en del av ekonomin när SvT kom in i bilden. Och så har en filantrop i racingsverige hjälpt till med pengar.

Ljudet av motorer fyller depån. Ronnie Peterson, i sin klassiskt svarta och gulfärgade Lotus, avvaktar framför en annan storstjärna, Emerson Fittipaldi från Brasilien.

Team Lotus 1978. Mario Andretti och Ronnie Peterson fänk erar grundaren av bilmärket Lotus, Colin Chapman.

”Ronnie var verkligen en världsstjärna och jag tror att alla som levde då minns vad de gjorde när beskedet om hans död kom.”

För tre år sedan visste du inte om att det hade körts Formel 1 i Sverige, nu har du dokumenterat hela historien.

Klassisk sportfråga: hur känns det?

– Fantastiskt roligt! ”Smokey” hade en dröm som förmodligen många skrattade åt, men han gav aldrig upp. Vår story berättar hur det kunde bli verklighet, från en dröm till när han stod vid starten av premiärloppet.

– Och jag är väldigt glad över att vi kan berätta allt genom Birgitta Vibergs röst. Hon har varit ovärderlig under hela resan.

Vad hände sedan? Varför blev det inget lopp 1979?

– De flesta som jag har intervjuat, för att inte säga alla, menar att ”Formel 1 i Sverige dog när Ronnie dog”. Även Gunnar Nilsson gick ju bort 1978, så bubblan sprack liksom. Det fanns även släpande ekonomiska problem från 1976, då tävlingarna helt enkelt inte drog lika många åskådare och sponsorer som de första åren, parallellt med att FI-cirkusen blev dyrare att driva.

– ”Smokey” hade planer på ett FI-lopp även året därpå, men en månad innan tävlingen tvingades han kasta in handduken på grund av brist på sponsorer.

SEDAN DESS HAR bland annat Stefan ”Lill-Lövis” Johansson och Marcus Ericsson försvarat de svenska färgerna i Formel 1, men de fick aldrig uppleva känslan av att tävla på hemmaplan i Sverige – det vill säga i Anderstorp. ■

SVERIGES GRAND PRIX

Under 1970-talet kördes det Formel 1 på Scandinavian Raceway vid sex tillfällen.

Svenska deltagare genom åren var Ronnie Peterson, Gunnar Nilsson, Reine Wisell, Bertil Roos, Torsten Palm och Conny Andersson. Ronnie Peterson kom tvåa 1973 och trea 1978.

Vinnare blev Denny Hulme (1973), Jody Scheckter (1974, 1976), Niki Lauda (1975, 1978) och Jacques Laffite (1977).

ANDERSTORP RACING CLUB

Sammanlagt, efter 70-talets stora ”Formel 1-hype”, har ARC organisationen genomfört ett 40-tal stora internationella mästerskapstävlingar i VM, EM och andra internationella serier. Bland annat 500cc-klassen i road racing fram till 1990.

I dag arrangeras såväl road racing som tävlingar med standardbilar. Här ligger även en restaurang, Grand Prix, där du kan äta lunch samtidigt som du insuper banans alla klassiska minnen.

Racingbanan har faktiskt även varit öppen för löpartävlingar. Sommaren 1983 inkvarterades O-Ringenstaden på motorbanan och både 2022 och 2023 avgjordes SM i maraton på banan.

Här ligger även Anderstorps Flyg plats, en privat flygplats som i första hand möjliggör för ARC:s gäster att komma med flyg och helikopter. När verksamheten tillåter tas även övrigt flyg emot som har ärende till bygden.

Med Gislaved i hjärtat

– PÅ OCH UTANFÖR PLANEN

För Julia Bogenroth har Gislaved alltid varit hemma. I samhället, ute i skogen – men kanske allra mest på volleybollplanen i Gisle sporthall. Lär känna elitseriestjärnan och GVK:s lagkapten.
– Jag vet inte vem jag hade varit utan volleybollen, säger Julia.

TEXT: JESPER LILJEGREN FOTO: HJALMAR SELSKOG OCH GVK

DET VAR NATURLIGT att börja med volleyboll, sen har jag varit fast, säger Julia och skrattar.

Julia inledde sitt spelande i Gislaved och var klubben trogen hela vägen upp till 15 års ålder. Därefter väntade spel i Värnamo under sju år, där hon var med och tog klubben från division 2 till eliten. Under 2023 blev det en återkomst till moderklubben.

– En jättehäftig resa att vara med på och ta upp Värnamo till Elitserien, men jag kände efter några år att det var dags för ett miljöombyte och att flytta hem igen.

PÅ PLANEN HAR Julia positionen libero, vilket går att likna vid en försvarsspelare med ansvar för att också styra spelet. En uppoffrande spelstil där uppgiften är att försvara och sätta lagkamraterna i bra lägen.

– Adrenalinnet man får av att slänga sig och rädda en boll eller från att ta emot en stenhård smash från motståndarna. Det ger en otrolig känsla, man får så mycket energi. Jag älskar det, säger Julia med glöd i blicken.

Dessutom har Julia mycket ansvar

som lagkapten. Efter många år i eliten vet hon vad som krävs för att ett lag ska fungera och prestera. Trots sin ringa ålder är hon också nästan äldst i laget.

– Jag är väldigt mån om lagandan och att det är ett bra klimat. Volleyboll är en ganska utpekande sport när det görs misstag och det är väldigt viktigt att lyfta varandra hela tiden. Det är lätt hänt att man gräver ner sig annars, menar Julia innan hon tillägger med ett skritt:

– Trots min ålder har jag redan blivit lite av en lagmamma.

GISLAVED SPELAR SEDAN många år i Elitserien, landets bästa serie och var senast förra säsongen i slutspel. Framgångarna går också ner i åldrarna, där klubben är regerande svensk mästare i Junior-SM. En bragd Julia var med och vann på tränarbänken.

– Det var väldigt kul att vara med på

den resan. Vi gav allt vi hade och det fanns inget annat än att vinna. Jag kände på mig att det kunde gå hela vägen.

ATT LILLA GISLAVED lyckades lämna ett sådant avtryck i volleyboll-Sverige var ett styrkebesked. Något Julia tror kan leda till att sätta klubben och staden på kartan än mer.

– Det ger oss en boost helt klart och många spelare är också med i a-laget, de kommer stärkta efter detta och bidrar med energi. Andra ungdomar kan också inspireras och se att det är möjligt att gå långt som spelare i Gislaved.

VOLLEYBOLL HAR SEDAN länge lockat många ungdomar i bygden och föreningen har lag i de flesta årskullar. Särskilt populärt är det bland tjejer.

– Tyvärr har vi inget herrlag, inte heller på ungdomssidan, det hade varit roligt att få till det, tycker Julia.

Det är svårt att inte smittas av Julias passion för sporten. Hon önskar att fler, både medier och publik, skulle ge volleybollen en chans.

– Jag tycker vi har lite för lite publik och får för lite uppmärksamhet. Det skrivs inte så mycket om oss heller, trots att vi spelar i högsta ligan. Det är en väldigt intensiv och rolig sport, där varje moment är avgörande. Jag tror att många skulle älska sporten om de gav den en chans.

JULIA STUDERAR TILL vardags till lärare i Jönköping. Till en början bodde hon där, men till slut blev längtan till hembygden för stor och flyttlasset drogs tillbaka till Gislaved.

– Jönköping kändes aldrig rätt för mig. Så fort jag passerar skyltarna in i Gislaved känner jag mig hemma. Allt jag vill ha finns här: Närheten till natur, vänner och familj. Det är en del av min identitet, jag är uppvuxen här och stolt över det, säger hon.

KÄRLEKEN JULIA KÄNNER till sin hemkommun hoppas hon fler ska få uppleva, även människor från andra ställen. Det finns helt enkelt något för alla, tycker hon.

– Det finns mycket jobb, föreningsliv och ett nära samhälle. Perfekt om du vill

starta familj och få en trygg tillvaro. Om du pluggar eller liknande är det också nära till andra orter med högskola.

NÄR VI TRÄFFAR Julia närmar sig säsongstarten. Förväntningarna är höga och passionen till sporten hon spelat sedan barnsben är oförändrat stor.

– Jag vill alltid ha den glöd jag har till spelet. Mitt mål är att alltid ha kul. Absolut hade det varit kul att vara med i landslaget, men allt handlar inte om det. Att bli bättre hela tiden och njuta av sporten är vad som driver mig. Annars kan jag lika gärna sluta, säger hon och skrattar.

Vad betyder volleyboll för dig?

– Det är kanske lite klyschigt, men det är mitt liv. Jag vet inte vem jag hade varit utan det, avslutar Julia. ■

JULIA BOGENROTH

ÅLDER: 24.

BOR: Gislaved.

GÖR: Lärarstudent.

SPELAR: Volleyboll.

Se matchprogram här: gvk.volley.se

Casper Henriksson är svensk speedways kanske största framtidsnamn och nybliven svensk mästare. Han är också tredje generationen Henriksson i Lejonen.

– Pappa och farfar tackade inte direkt nej när jag också började köra.

TEXT: JESPER LILJEGREN FOTO: LEJONEN SPEEDWAY

MED SPEEDWAY I BLODET:
"En ständig
adrenalinkick"

REDAN VID FEM ÅRS ålder började Casper Henriksson köra speedway i Lejonen. Det kom sig naturligt när både pappa Anders och farfar Terje tävlat på högsta nivå i Sverige, båda två i Lejonen under långa perioder. Talangen verkade dessutom gå i arv, då framgångarna kom tidigt.

–Karriären har gått spikrakt uppåt från början, från 50 till 85 kubik, till övergången till ”stor cykel” och 500 kubik vid 16 års ålder, förklarar Casper.

SAMMA ÅR FICK CASPER chansen i Lejonens A-lag i högstaligan, blott 16 år gammal. Vilket var något av en dröm.

–Jag hade sett varenda hemmamatch sedan barnsben, och rätt som det var stod jag själv i depån och körde. Jag såg Lejonen ta guld 2008, och att upprepa det har varit min dröm sedan dess.

Lejonen betyder mycket för bygden och samlar stor publik varje tävling. Även framtiden ser lovande ut tack vare att ungdomssektionen växer.

–Det betyder väldigt mycket att ha kvar speedwayen i Gislaved. Många pratar om den och bryr sig. Vi har också många ungdomar som börjat köra, det är jättekul att se och framtiden ser ljus ut, tycker Casper.

SPEEDWAY ÄR EN TUFF SPORT med hög fart och små marginaler. Motorcyklarna saknar bromsar, vilket kräver extra känsla och färdighet från förarna. Casper älskar det.

– Att köra är en obeskrivlig känsla, en ständig adrenalinkick. Farten gör att man alltid vill tävla, känslan du får av att vinna ett heat är obeskrivlig. Det är lite som att göra mål i en VM-final i fotboll, varje gång. Även om jag vunnit många lopp i min karriär, är det alltid lika underbart.

TROTS ATT CASPER Henrikssons karriär är i sin linda har en hel del framgångar redan skördats. Förutom fyra säsonger i högstaligan har han varit given i samtliga juniorlandslag sedan 12 års ålder. Det har blivit en del medaljer.

– Jag har ett brons i U19-VM, ett brons i U23-VM och senast tog jag lag-silver i JVM. Där var vi ett domslut ifrån att ta guld och slå Polen. Sen har jag två JSM-guld... så, det hänger en del medaljer på hyllan, säger Casper och skrattar.

VARDAGEN FÖR EN PROFESSIONELL

speedwayförare innebär mycket farande och flängande. Casper kör för tre lag i två länder, med lika många matcher i veckan under säsong.

–Förutom Lejonen kör jag också för Gislaved i andraligan och ett lag i polska division 3. Det är alltid match med Lejonen på tisdagen, Gislaved på torsdagen och sen kör jag i Polen på helgerna. Många tycker det är lite konstigt att köra i flera lag, det blir många timmar i bussen och på vägarna, men jag gillar det.

Att få representera något av de bästa lagen i Polen är målsättningen för Casper.

– I Polen är speedway lite som fotboll i England, det är dit alla stjärnor vill. Med mycket publik och fantastisk stämning, säger han.

UTÖVER KLUBBLAGEN TÄVLAR Casper internationellt i SGP2, vilket är en tävlingsserie för U23-förare. Det kallas också JVM och är en nivå under SGP, vilket är VM-serien med världens bästa förare.

– Jag har kört SGP2 i tre år och lyckades under förra året komma femma i totalen med en pallplats i sista deltävlingen. En lärorik upplevelse där drömmen såklart är att få vara med i SGP och representera Sverige i seniorlandslaget, berättar han.

Målet framåt är tydligt inställt. Men även om Casper vill långt med sin speedway är hemmet alltid nära, i Gislaved med omnejd.

– Även om jag bor i Värnamo är Gislaved som ett andra hem. Mamma är därifrån, morfar jobbar på speedwaybanan, farfar och pappa har kört. Det blir många timmar i Gislaved, jag trivs väldigt bra där, säger Casper. ■

LEJONEN

– nykrönta mästare!

Caspers barndomsdröm blev kort efter intervju-tillfället sann. Lejonen bärgade nämligen sitt första SM-guld sedan 2009 efter en rafande finalserie mot Dackarna. Gislaveds kommun var självklart på plats och uppmärksammade triumfen!

CASPER HENRIKSSON

ÅLDER: 20.

BOR: Värnamo.

GÖR: Speedwayförare.

INTRESSE: Golf.

GILLAR: Sport, träning, familj och vänner.

FRÅN MÅLSKYTT TILL KANSLIST

Charlie brinner för handbollen i Anderstorp

Handbollen har ett starkt fäste i Anderstorp. Det har den också i Charlie Aronssons liv, ända sedan barnsben. Efter många års spelande jobbar han nu i klubben och vill få fler att uppleva handbollen.

– Jag brinner för att ge människor ett syfte och ett sammanhang, säger han.

TEXT: JESPER LILJEGREN FOTO: ROBIN PAGMAR OCH ANDERSTORP SK

REDAN SOM sexåring inledde Charlie Aronsson handbollsspelandet i Anderstorp. En början på en karriär som sträckte sig mer än 20 år. Med undantag från tre års handbollsgymnasium i Alingsås har han spelat sin handboll i moderklubben.

– Det blev sex år i A-laget efter gymnasiet, innan jag lade av med min egen satsning.

TROTS ATT SKORNA lades på hyllan förblev handbollen en central del av Charlies liv, då han började jobba i klubben. Det är svårt att sätta en titel på tjänsten.

– Jag jobbar på kansliet, med marknad, sponsorer, sköter arrangemang, hjälper till med boenden och material. Jag är lite allt-i-allo kan man säga, säger Charlie och skrattar.

Herrlaget spelar i rikets andra högsta serie, Allsvenskan, vilket har lämnat avtryck i handbollssverige och i bygden.

– Det är helt fantastiskt att vår lilla by kan vara bland de bästa i Sverige. Framgångarna skapar mervärde, ungdomar får förebilder och det håller mycket i samhället.

UTÖVER HERRLAGET återfinns klubbens damlag i division 3, med ambition att göra en liknande resa som herrarna. Anderstorps

SK har också en stor ungdomssektion med handbollsskola för de yngsta, samt representationslag i varje årskull mellan 7 och 14 år. Därefter finns juniorlag för både pojkar och flickor innan seniorlagen väntar.

– Handboll är stort i Anderstorp, det har det alltid varit. De flesta har antingen spelat eller testat på någon gång. Att ha 300 ungdomsspelare är starkt för att vara lilla Anderstorp, säger Charlie.

KLUBBEN UPPMÄRKSAMMADES förra året som "Årets Anderstorp", tack vare betydelsen och engagemanget för bygden.

– Ett härligt kvitto på att vi gör något bra. Handboll innebär en otrolig gemenskap. En fantastisk sport att både titta på och utöva där människor kan samlas.

Charlie tror mycket på föreningslivet och idrotten som en positiv kraft i samhället. Något han vill att fler ska få uppleva.

– Idrotten gör att man blir sedd och får ett syfte. Man lär sig hur man ska bete sig mot andra människor, att alla är olika. Du får gemenskap och en tillhörighet, något som är väldigt viktigt, särskilt i dessa tider.

ANDERSTORP HAR EN stor plats i Charlies hjärta och han talar alltid gott om hemkommunen.

– Det är fantastiskt, nära till allt. För mig innebär Anderstorp trygghet, men också möjligheter. Vi har fina företag, bra skolor, och har nära till andra städer. Vi får väl skaffa ett universitet också, så har vi allt, säger han glatt.

NU VÄNTAR EN ny säsong och Charlie är förvånsfull inför vad som komma skall.

– Jag hoppas vi kan kriga oss kvar i Allsvenskan på herrsidan, att damerna ska gå uppåt och att ännu fler ungdomar ska börja spela handboll och bli en del av gemenskapen. ■

CHARLIE ARONSSON

ÅLDER: 27.

BOR: Anderstorp.

GÖR: Jobbar i handbollsklubben.

SPELAR: Tidigare handbollsspelare.

GILLAR: Familj, vänner, idrott, träning.

ANDERSTORPS SK

GRUNDADES: 1972

ARENA: Anderstorps sporthall

A-lag: Herr i Allsvenskan, Dam i division 3.

UNGDOM: Ca 300 aktiva, 70 ledare i 14 lag.

ANTAL MEDLEMMAR: 500

HALLÅ DÄR...

BRANKICA PUSAC

– Ordförande i serbiska föreningen i Gislaved.

Ni fyller 50 år – grattis!

– Tack, ja det är fantastiskt. Vi firar med flera olika aktiviteter under hela året faktiskt, allt från femkamp till grillkvällar.

Hur kommer det sig att föreningen bildades?

– Det var efter den stora arbetskraftsinvandringen från Jugoslavien på 60-talet. Det uppstod ett behov att samlas, eftersom det sociala är så centralt i vår kultur. Och på den tiden fanns ju inte de digitala möjligheterna som finns idag.

Och i dag – fyller den fortfarande en funktion?

– Absolut! Även om vi har integrerat oss väl med det svenska samhället är det en samlingspunkt och har stor betydelse för många. Vi sprider glädje och gemenskap och det kan vara skönt i dessa tider att ha ett ställe där man kan få prata av sig och ha trevligt. Sen tycker vi att det är viktigt att våra barn och ungdomar får chans att ta del av sina rötter – det skapar trygghet.

I dag har ni närmare 400 medlemmar – vad har ni för aktiviteter?

– Vi har en lokal intill Glashuset som vi är mycket tacksamma för och den har vi öppet varje kväll mellan 17 och 21. Här spelar vi spel, vi tränar folk dans, det finns möjlighet att läsa tidningar och se på tv-program från Serbien. Vi ordnar också fester och idrottsevenemang för våra medlemmar, inte minst för våra ungdomar – och det behövs i Gislaved!

Du lägger ned en hel del arbete på det här, helt ideellt. Varför?

– För att jag tycker det är värt det. Det betyder så mycket för många.

Och till sist – om du ska laga en äkta serbisk måltid. Vad gör du då?

– Ja, då blir det grillat kött, ett majsbröd och en god sallad till. Eller Sarma, det är som en kåldolme med malet kött och ris, insvept i inlagda kålblad. Det är också en favorit. ■

ANNIKA GAARDSDAL:

”Jag valde att fokusera på ljuset – och livet”

Dagen som kunde ha blivit hennes sista började som vanligt med frukost och skjutsande av barnen till skolan. Den fullt friska 38-åriga fyrbarnsmamman leker därefter med de yngsta döttrarna på en lekplats när hon plötsligt faller ihop.

– Min väninna var med och jag minns att jag hade svårt att formulera mig när hon frågade hur jag mådde. Jag hade orden i huvudet, men fick inte ut dem. Sedan blev det svart, säger Annika.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: ROBIN PAGMAR

ANNIKA HADE drabbats av en massiv hjärnblödning och var ytterst nära att dö. Hon kördes akut med ambulans till närmsta sjukhus. Därefter flögs hon vidare med helikopter till ett större universitetssjukhus där det konstaterades att hon hade förlorat i stort sett all tal- och rörelseförmåga.

Läget var kritiskt och läkarna visste inte om hon skulle överleva den första natten.

– Stroken kom på fredagen. Jag minns att det började ila i mina öron, men trodde att det var vinden. Jag hade ingen huvuvärk, inget annat. Stroken bara kom helt plötsligt. Nästa gång jag vaknade var det måndag.

VID DEN TIDEN bodde Annika, hennes man och parets fyra döttrar i North Carolina i USA. Familjen flyttade till USA 2014 då Anders hade blivit erbjuden ett arbete på en svenskägd plastindustri, Axjo America Inc.

– Vi reste på vinst och förlust. Skulle det inte funka med barnen, så kunde vi ju alltid flytta hem igen, säger Annika.

– Och första halvåret var jobbigt. Barnen ville inte prata engelska, knappt ett "hello", men efter sommaren var det som om någon tryckte på en knapp. Plötsligt pratade de engelska och vi bestämde oss för att stanna.

”Jag har varit förbannad över varför det hände just mig. Jag var ju ung och frisk? Tankar om att avsluta mitt liv har också funnits där, men det var då.”

LIVET PÅ DEN amerikanska östkusten rullade på. I november 2015 utökades syskonskaran med ännu en dotter och familjen trivdes.

Ett och ett halvt år senare förändrades allt på några sekunder.

– Jag har varit förbannad över varför det hände just mig. Jag var ju ung och frisk? Tankar om att avsluta mitt liv har också funnits där, men det var då, säger Annika.

– I stället började kampen för att komma tillbaka till ett normalt liv och mitt stora mål: att bli självständig och kunna gå igen.

EFTER EN MÅNAD på sjukhus flögs hon hem till Sverige. Anders och barnen stannade kvar så att barnen skulle kunna gå klart skolläret och Anders packa ihop hemmet. I Sverige tillbringade Annika den första tiden på sjukhuset i Värnamo, därefter i Jönköping på Rehabmedicinska avdelningen på Ryhov.

– Jag var stabil nog att flygas till Sverige, men det kändes väldigt konstigt och onormalt att skickas bort från min familj. Jag hade ju varit nära att dö? Det här var en tid med mycket mörker, men jag valde att fokusera på ljuset. Jag vägrar att ge upp och väljer att se det positiva. Jag lever och kan välja på att tycka att livet är botten eller toppen.

ANDERS OCH DE fyra barnen stannade i USA ytterligare två månader innan de reste hem till villan i Gislaved. Hem till ett helt nytt liv, men som sakta men säkert blev normalt för familjen.

– Vi har aldrig förskönat något för barnen, de har fått vara med om allt på resan. Allt handlar bara om att ha mer tålamod, säger Anders.

– Bara det är standardstorlek på dörren så att rullstolen kan komma in, så kan vi göra det mesta tillsammans. Visst, det kan vara lite meckigt med packning ibland, men vi har rutin på det också.

ANNIKA SKRATTAR och tittar ömt på Anders.

– Barnen anpassar sig. Mamma kan inte krypa under bordet, men hon kan sitta vid det och spela spel. Och Magnolia skulle aldrig komma till mig och be om att få flåtor i håret, hon vet att jag inte kan, säger Annika.

– Men jag har blivit rätt vass på det nu, fyller Anders i med ett leende.

ANNIKAS MOTTO är att "Ingenting är omöjligt, det omöjliga tar bara lite längre tid". Positiva tankar som i samband med daglig träning sakta men säkert tar henne mot det stora målet.

– Det är viktigt att ha delmål och jag tar hela tiden små steg i rätt riktning. Jag kanske inte alltid själv märker det, men mina assistenter, tränare och följare gör det och det märks när jag ser på äldre foton och filmer, säger Annika.

– Även små steg är steg i rätt riktning. Jag fick till exempel besked av läkarna att jag inte kommer att kunna röra min högerarm. Då började jag träna och i dag kan jag röra den. Jag fokuserar på vad jag kan – inte på vad jag inte kan!

DET HAR GÅTT drygt sju år sedan den massiva hjärnblödningen överrumplade familjen Gaardsdal med full kraft. Sju år av såväl tårar som förtvivlan,

men framför allt av optimism och en stark framtidstro.

– Det är en lång process. Jag kan inte göra något åt att jag fick en hjärnblödning, däremot kan jag välja att vilja leva även efter den. Det är framåt och uppåt som gäller, säger Annika som numera också kan titulera sig som författare. Hennes första bok släpptes den 23 oktober. Boken handlar om hennes livsresa, före och efter hjärnblödningen, och hon hoppas att alla läsare ska bli inspirerade och finna kraft.

Sju år har gått – hur ser ditt liv ut sju år framåt?

– Då kan jag definitivt gå. Jag kanske behöver stödja mig mot en vägg ibland, men jag kan gå. Jag sa redan i januari att jag tror att kommer att ta mina första självständiga steg redan i år. Om det blir så, får vi se.

– Visst, ibland mörknar tankarna. Tänk om jag aldrig kommer att kunna gå? Tänk om jag aldrig mer kan använda min högerarm? Det händer att jag blir orolig, men jag är optimist. I framtiden vill jag kunna hjälpa till med våra barnbarn och vara självständig. ■

ANNIKA GAARDSDAL

FAMILJ: Maken Anders, 49, och barnen Rafaela, 17, Severina, 14, Ofelia, 12 och Magnolia, 9.

BOR: Gislaved.

WEBB: katastroke.com.

INSTAGRAM:
[@_katastroke_](https://www.instagram.com/_katastroke_)

AKTUELL: Släppte boken ”Katastroke: En berättelse om kärlek, hopp och viljan att fortsätta leva” under hösten. Ambassadör för Hjärt Lungfonden. Mottagare av utmärkelsen ”Årets hjärta” på Hjärt-Lungfondens gala 2024.

FESTLIGT VÄRRE NÄR KOMMUNEN FIRADE

50

Vilken stämning det blev när kommunen släppte loss under Jubileumsfesten den 30–31 augusti!

Uppemot 7 000 personer – per dag – sökte sig till centrala Gislaved för att ta del av den härliga mixen av artister, uppträdanden och festligheter.

– Vi är överväldigade av responsen. Helgen blev fantastisk, det var nästan magiskt, säger Ann-Charlotte Clausen, projektledare för Gislaveds kommuns 50-årsfirande.

FOTO: GISLAVEDS KOMMUN

Kommunhuset i Gislaved var välbesökt under jubileumsdagarna.

Lia Larsson rev ner applåder under sitt uppträdande.

Det var ingen tvekan om att folk trivdes i augustisolen.

En pick-nick i det gröna är aldrig fel.

"Titta, jag har fått två ballonger!"

Picknickparken lystes upp av belysning i träden när det blev mörkt.

Såväl stora som små traktorer var intressanta i Loveparken.

Det var många som sjöng med när Magnus Carlsson frade av sina låtklassiker.

Emma & Martin Lundström.

Audrey och Sven Hedlund.

Anna Drottz och Kenneth Pedersen.

Bröllopsyra i Kommunhuset

Det var inte bara Gislaveds kommun som firade under jubileumshelgen. Åtta par passade även på att gifta sig i kommunhusets sessionssal som dagen till ära var smyckad och prydd med blomsterbågar och buketter.

En av dem som fick en ring på sitt finger var Emma Antonsen som gifte sig med Martin Lundström.

– Vi hade bestämt att vi ville gifta oss, men hade inte bokat något. När vi såg att man kunde gifta sig under jubiléet i kommunhuset, ja, då tänkte vi att nu gör vi det, berättar Martin. Beslutet togs knappt två veckor innan det var dags och till vigseln skulle kläder, blommor, sång och smiddag ordnas.

– Det blev så perfekt allting. Det blev precis som vi hade önskat och kommunen hade gjort jättefint inredning i sessionssalen. Och så fick man en jättefin tårta. Efter vigsel och traditionell biltur i Gislaveds centrum blev det bröllopsmiddag på Karlssons med släkten.

– Nästa år ska vi ha en större bröllopsfest, men det här var helt fantastiskt. Vi är jättenöjda!

Louise och Peter Holm

Marica Teir och Mika Tapio.

Emilia och Johan Ankarbranth, Frida och Rikard Silverhøj och Madelen Nordborg och Peder Gustavsson bjöd på trippelbröllop.

Buketter och dekorationer gjordes av parkenheten med blommor som odlats och vuxit på olika platser i kommunen.

Tårtorna gjordes av Evelina Hallqvist Silverudd som går lärlingsutbildning till konditor på Centrum för livslångt lärande.

FÖR DIG SOM ÄR FÖRETAGARE

Företagare! – var med på upphandlingar

Att lämna anbud är enklare än du tror! Som kommun följer vi Lagen om offentlig upphandling (LOU) för att säkerställa att våra inköp sker rättvist, öppet och konkurrensutsatt, så att samhällets pengar används klokt. Du som företagare kan lämna anbud och bli leverantör till Gislaveds kommun.

Hur lämnar jag anbud?

Anbudslämnaren måste registrera sig i upphandlingsverktyget ”e-Avrop” vilket är kostnadsfritt.

Hur tar jag del av kommunens upphandlingar?

Du bevakar själv vilka upphandlingar vi har på gång genom att registrera ett konto i e-Avrop. Du kan prenumerera på olika sorters upphandlingar eller alla om du är intresserad av kommunens alla upphandlingar.

Var kan jag se vilka företag kommunen har avtal med i dag?

I avtalsdatabasen. Besök gislaved.se/upphandling för mer information.

TIPS TILL DIG SOM LÄMNAR ANBUD

- Börja i tid! Vi behöver ofta säkerställa våra afär genom krav på certifiering - ar, intyg och andra uppgifter som kan ta tid att samla in. Det är därför bra att du

läser igenom vad som krävs i god tid innan sista anbudsdag.

- Kontrollera att du uppfyller kraven. Det är viktigt att du kan leva upp till angivna ”ska-krav” och att du accepterar de angivna avtalsvillkoren. Om du anser att kraven är otydliga eller motsägelsefulla så kan du hjälpa till att göra afär en bättre genom att ställa en fråga till oss.
- Ställ frågor och begär förtydliganden. I de fall något är oklart eller otydligt i upphandlingsdokumentet ställer du dina frågor direkt till oss i upphandlingsverktyget e-avrop via funktionen ”Meddelanden, frågor och svar”.
- Lämna in komplett anbud. Kravet på likabehandling i lagen begränsar våra möjligheter att begära in förtydliganden och kompletteringar efter anbudstiden är slut. Det är därför viktigt att all information och all efterfrågad dokumentation finns i anbudet när du lämnar in det.

Niclas Hijemark

Näringslivsprogrammet

En ny handlingsplan för kommunens egna tjänstemän och processer som ska bidra till ett bredare och spetsigare näringsliv.

Planen, som startar under hösten, har varit ute på remiss hos näringslivet där alla har fått säga sitt. Och mottagandet har varit positivt.

– Vi har en region som präglas av entreprenörskap och stort engagemang, säger Niclas Hijemark, näringslivschef på Enter Gislaved.

– Det är vi stolta över och med det här nya greppet vill vi fortsätta att underlätta för våra företagare att utvecklas.

ENTER GISLAVED

är ett kommunalt bolag med uppdrag att utveckla konkurrenskraft för handel, besöksnäring, näringsliv och industri i Gislaveds kommun samt Gnosjöregionen.

Kom och träffa andra morgonpigga företagare!

Sista fredagen i månaden genomför Enter Gislaved tillsammans med Näringslivsrådet och Företagarna i Gnosjöregionen nätverksfrukostar för dig som arbetar i Gislaveds kommun.

Ät frukost och mingla med andra företagare för att sedan under en timma inspireras av duktiga och intressanta föreläsare.

Läs mer och anmäl dig på godmorgonforetagarna.se

TA STEGET-PODDEN

Möt intressanta gäster i samtal om entreprenörskap, företagsutveckling, att fy tta hem och etablering. Ta del av berättelser, erfarenheter och kunskap som kan inspirera dig till att ta nästa steg. Nya avsnitt släpps sista fredagen i månaden.

Lyssna på de avsnitt som släppts hittills

1. Hanna Rönmark och Mikaela Arbhed driver Gym by Egoboozt
2. Kajsa Andersson på EAB fy ttade hem.
3. Frida Andersson erbjuder ett unikt boende i Bönabo

4. Anneli och Lucas Normark driver ICA-butiken i Anderstorp
5. Harris Dzafic och Per-Arne Johansson driver Elmacken tillsammans

Gislaved Däck

– EN VÄRLDSBERÖMD INDUSTRIHISTORIA

Det fanns en tid när Sverige och Finland kämpade om att vara bäst under vintern även utanför hockeyrinken. Då hette kombattanterna NordFrost och Hakkapeliitta. En kamp där småländsk innovation vann klart över finsk sisu.

– Vi gjorde världens bästa vinterdäck med dubbar från 1987 till 2002, säger utvecklaren Allan Ostrowskis.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: ROBIN PAGMAR

BRÖDERNA GÖSTA och Wilhelm Gislöw, tidigare Andersson, utvandrade från Gislaved till USA och arbetade på en gummifabrik i Naugatuck, Connecticut. Efter elva år valde de att ta med sina kunskaper om gummi hem till Sverige där de 1895 bildade Svenska Gummifabriks AB. Ett företag som fick ordentlig fart när det tog upp tillverkning av galoscher två år senare.

Gummifabriken blev därefter det dominerande företaget på orten i över 100 år.

GISLAVEDS STORHETSTID tog sin början 1974 med lanseringen av Gislaved Frost. Däcket hade en ny gummiblandning i slitbanan, vilket gav bra grepp på snö och is, samt ett originellt mönster. Däcket vann ett test i Tyskland vilket öppnade nya marknader.

En av de intresserade att arbeta på företaget var Allan Ostrowskis.

– När jag slutade gymnasiet 1973 gick jag till fabriken och frågade om det fanns något jobb. Jag fick en overall, en skiftnyckel och en trasa och skickades till dubbningsavdelningen, minns Allan.

MEN DET DRÖJDE inte länge innan Allans tekniska och innovativa kunskaper togs till vara av företagets utvecklingsavdelning. Under ledning av Halvard Nilsson fick Allan ta fram nya konstruktioner – dubbdäck som under flera år framåt skulle bli världsledande under namnet NordFrost.

– Det första däckets imiterade ett sommar-däck, men med skårar och dubb – och det blev en vinnare. Sedan fortsatte vi med NordFrost 2 som blev klart mycket bättre. Samtliga Volvo-bilar som användes under OS i Lillehammer fick NordFrost 2, säger Allan som i en tidningsartikel om Gislaved kallades för inofficiell världsmästare på att konstruera vinterdäck.

Det är mycket däck historia som finns bevarad bland Allans urklipp. Sida upp och sida ner berättar om Gislaveds storhetstid.

FÖRETAGETS DÄCKFRAMGÅNGAR fortsatte under de kommande åren och såväl orten som däckens sattes på världskartan.

– I och med att företaget växte behövdes mer arbetskraft. Samhället förändrades stort och mycket folk från andra länder flyttade hit för att jobba, säger Halvard.

ÅR 1991 KÖPTE tyska Continental 49 procent av företaget Nivis Tyre AB, där såväl Gislaved som Viking Däck ingick. Året därpå köptes resterande procent.

– Där och då kändes det som att Continental skulle driva företaget vidare i all tid. Men allt utvecklingsarbete centraliserades till Hannover 1994 och fabriken stängdes åtta år senare, säger Halvard.

NÄR BESKEDET KOM en kylslagen decemberdag 2001 slog det ner som en blix från klar himmel. Ortens största arbetsgivare skulle läggas ner och runt 800 anställda förlorade sina arbeten.

Allan Ostrowskis, till vänster, bodde kvar i Gislaved trots flytten till finska Nokian Tyres. Halvard Nilsson arbetade som ansvarig för utvecklingsavdelningen på Gislaved Däck.

GISLAVED DÄCK I KORTHET

- **1974** – Lansering av Gislaved Frost.
- **1975** – Framtagning av en lättare dubb för att minska vägslitage.
- **1976–1977** – Gislaved AB är huvudsponsor för Formel 1-loppen i Anderstorp.
- **1984** – Lansering av nya Gislaved Frost.
- **1983** – Gummifabriken byter namn till Gislaved Däck AB.
- **1984** – Sista lastbilsdäcket tillverkas.
- **1987** – Lansering av NordFrost 1. Bolaget Nivis Tyre AB, där Gislaved och Viking ingår, bildas.
- **1991** – Vikingfabriken i Norge stängs.
- **1992** – Continental äger 100 procent av företaget.
- **1994** – Lansering av NordFrost 2.
- **2000** – Lansering av NordFrost 3.
- **2002** – I juli stängs fabriken i Gislaved.

”Det första däckets imiterade ett sommardäck, men med skårar och dubb – och det blev en vinnare.”

– Då var det stor sorg i samhället, men det blev ändå ganska lugnt utan några stora protester, minns Halvard.

– En väldigt positiv sak i bedrövelsen var att Gösta Welandsson i Smålandsstenar gjorde ett avtal med Continental och köpte hela fastighetskomplexet. Här startade han ett industrihotell, Weland Industricentrum, vilket gav många arbetslösa jobb.

FÖR ALLANS DEL fortsatte däckresan hos just Nokian Tyres där han var kvar till sin pensionering. Och sin vana trogen fortsatte han sin innovativa resa även i Finland.

Det dröjde inte länge förrän Hakkapeliitta blev världens bästa dubbdäck.

– Det snurrade på bra hos Nokian, men än

i dag träffar jag personer som vill ha Gislavedsdäck. Däck från Continental vill de inte veta av, säger Allan. Halvard håller med:

– Continental tillverkar fortfarande däck med Gislaveds märke, men tyvärr har det blivit något av ett budgetmärke.

ANNAT VAR DET under glansdagarna när Gislaved var synonymt med toppkvalitet över hela världen.

– Det var en stor fördel att jobba i ett så litet företag jämfört med giganterna, med korta beslutsvägar och bra förståelse mellan avdelningarna, säger Halvard.

– Gislaveds Däck är en viktig del av såväl småländsk som svensk industrihistoria. En historia väl värd att bevara för framtiden. ■

Trippelt firande för makarna Englund

När Ranjona Englund flyttade till Gislaved var tanken att stanna ett par år. Efter 27 år bor hon fortfarande kvar.

– Det var lätt att lära känna folk och jag trivdes bättre än vad jag trodde från början. Och så träffade jag Peter, säger Ranjona.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: ROBIN PAGMAR

ATT KOMMUNEN FIRAR jubileum är stort, men hemma hos familjen Englund innebär året tredubbelt firande. Både Ranjona och Peter fyller 50 år och dessutom firar paret 20 år som äkta makar.

- Jag fyllde i våras och har redan firats, medan Peter fyller år i höst, säger Ranjona.
- Bröllopsdagen firade hela familjen med en resa till Österrike och vandring i Alperna i somras, det var verkligen häftigt.

RANJONA HAR VARIT anställd i Gislaveds kommun sedan 1997. Efter några års tjänstledigt och studerande till bibliotekarie kom hon tillbaka och har bland annat arbetat på biblioteken i Gislaved, Reftele och Smålandsstenar. I dag arbetar hon på Hestra bibliotek.

– Kultur, konst, musik och litteratur har alltid varit mina stora intressen. Efter uppväxten i Värnamo flyttade jag runt en del för att studera. Jag bodde i Göteborg när jag såg en ledig tjänst i Gislaved. Jag sökte och fick den.

– Jag minns att när jag flyttade hit frågade jag en person på gatan om var Gislaveds bokhandel ligger. "Det finns ingen" fick jag till svar. Min första tanke då var "vart har jag flyttat nu?" Men jag blev kvar och det är jag glad för.

SOM BIBLIOTEKARIE och bokälskare vill Ranjona självklart att fler ska ta till sig litteraturens underbara värld. Hon märker dock tydligt att nöjesläsning inte är lika vanligt i dag. Mycket på grund av platta skärmar.

– Dock ser jag barn och ungdomar som läser med glädje när de hittar rätt bok och ämne. Allt handlar om nyfikenhet. Och hittar man något som intresserar spelar det ingen roll vad man läser eller hur tjock boken är. Det viktiga är att man läser.

RANJONA ÄR FÖDD i Bangladesh och adopterades till Sverige som ettåring. Hon har ingen kontakt med sina släktingar, men hon och Peter besökte landet under jul och nyår årsskiftet 2008/2009.

– Flera personer tyckte synd om mig eftersom jag inte hade någon familj i Bangladesh, så fyra av dem erbjöd sig att bli min extrabror. Jag har fortfarande kontakt med tre av dem.

Vad är, enligt dig, det bästa med att bo i Gislaved?

– Det är lugnt och skönt, kanske lite för lugnt ibland, men för att vara en så pass liten ort ordnas det många aktiviteter och det finns ett rikt kultur-, musik- och konstliv. Det älskar jag. ■

RANJONA ENGLUND

ÅLDER: 50.

FAMILJ: Maken Peter, 50, och döttrarna Saga, 15, och Vilda, 13.

BOR: Gislaved.

GÖR: Bibliotekarie på Hestra Bibliotek.

INTRESSEN: "Kultur, konst och musik i alla dess former. Jag älskar också att slöjda, måla och teckna."

OM ATT FYLLA 50: "Det är inga problem. Jag ser det i stället som en ynnest att ha fått vara med ett år till."

HENRIK ÅSTMAR

ÅLDER: Fyllde 50 den 23 september.

BOR: Anderstorp.

FAMILJ: Frun Maria och sönerna Ludwig, 16, och Lucas, 13. "Maria räddade jag till Småland från Västra Götaland 2005."

BÄSTA MOTORMINNET: "Roadracing VM i Anderstorp 1988 och 1989 med storstjärnor som Eddie Lawson, Freddie Spencer och Kevin Swantz."

OM ATT FYLLA 50: "Det känns bara roligt. Jag har ingen som helst åldersnoja."

50-åringen som brinner för motorsport

Säg motorsport och Henrik Åstmar får något drömskt i blicken. Ett intresse som har funnits där sedan barnsben. Mest tvåhjuliga fartvidunder, men så länge det går undan spelar det ingen roll vad det är för sport.

– Motorbanan i Anderstorp var den stora dragkraften, där har jag tillbringat mycket tid, säger Henrik som liksom kommunen fyller 50 år i år.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: ROBIN PAGMAR

BORTSETT SISTA ÅRET på gymnasiet, som lästes i Landskrona, har postadressen alltid varit Anderstorp för Henrik. Här bor han tillsammans med frun Maria och deras båda söner. Arbetstiden spenderas på Däckcenter i Anderstorp som han köpte av sin pappa Anders 2007.

– Efter gymnasiet jobbade jag ett år på ett företag i Anderstorp som tillverkade regummeringar till däck. Året därpå, 1994, började jag på Däckcenter och där är jag kvar.

DÄCK ÄR NÅGOT som går som en röd tråd inom familjen. Regummeringsföretaget startades nämligen av hans farfar Reinhold 1956.

– Ja, det har blivit så och jag trivs bra. Vi jobbar med allt inom däck och ruljangsen är stor. Framför allt ser vi att däcken blir större och tyngre i takt med den ökande elektrifieringen av bilar.

FRITIDEN TILLBRINGAR gärna Henrik på motorcykeln, antingen motocross el-

ler enduro. Nu för tiden tillbringas även en del av tiden på Isaberg tack vare ett relativt nytt intresse för att cykla MTB.

– Jag försöker att hålla i gång och träna ett par gånger i veckan. Crossbanan ligger i Smålandsstenar och MTB-spåren på Isaberg är perfekta – och allt ligger inom bra avstånd här i kommunen.

– Och på vintern byts tvåhjulningarna ut mot skidor, mest utförsäknings, men även på längden.

HENRIK BESKRIVS SOM en glad kille med en räv bakom varje öra. Och behöver du ha hjälp med något är det bara att säga till. Dessutom sägs han vara en jäkel vid grillen.

– Det är smidigt med grillning och här är jag en året-runt-kille, det grillas minst varje helg. Jag kör både kol och gasol, men övervägande den sistnämnda. Helst nötkött, entrecôte eller oxfilé, det är aldrig fel. ■

Familjeföretaget

I samband med 50-årsjubileet har familjen bestämt sig för att även sälja kläder i butiken. På bilden ses Lena och Mikael Rydh samt Hanna Wallentin.

Det är inte bara kommunen som firar 50 år i år. En annan stolt jubilar är Liza Shoes & bags på Järnvägsgatan 6 i Gislaved. Hit vallfärdar stora delar av Småland för att köpa skor, väskor, bälten – och numera även kläder.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: GISLAVEDS KOMMUN

företaget efter sin fru. Affärsidén när bolaget bildades var att designa och sy lädervaror. Till en början såldes produkterna till andra affärer, men när man märkte att intresset från den egna regionen var stor, öppnades en liten butik i källaren på Gröna Vägen i slutet på 80-talet.

Efter några år växte företaget ur lokalerna och köpte fastigheten på Järnvägsgatan och

– Men det är klart att man går på någon nitlott då och då. Sedan kan det vara något som man inte alls tror ska slå, men som blir en storsuccé.

Vad är det som gör att ni trotsar butiksdöden och lyckas leva kvar år efter år?

– Jag skulle säga att det är den personliga servicen. Besöker du vår butik möts du av någon som verkligen kan varorna. Och att vi har ett så stort och brett sortiment.

Liza Design är ett familjeföretag som har funnits i 50 år. Kommer det att finnas i 50 år till?

– Det är under vilda diskussioner inom familjen... Men ja, på något sätt kommer Liza leva vidare. Det blir spännande att se vad som händer i framtiden. ■

NÄR FÖRETAGET startade för ett halvt sekel sedan var det skinnväskor som stod högst på försäljningslistan. Kunderna kunde också köpa bälten, plånböcker och andra skinnprodukter – allt i egen design och tillverkning.

SEDAN DESS HAR det hänt mycket med företaget. Lokalen har bytts ut, sortimentet har breddats och e-handel har startats. Men en sak är densamma – Liza Design drivs fortfarande av samma familj.

– Eftersom vi anpassar oss efter vad som säljs och vad som händer i världen har butiken byggts om i sju olika omgångar, berättar Hanna Wallentin som är butikschef.

HON ÄR BARNBARNSBARN till Åke som startade ursprungsbolaget, men 1974 bildades aktieföretaget Liza Design av hans son Kenneth som namngav

här har man stannat kvar.

– Det var 1999 som vi flyttade och i samma vecka började vi också sälja större sortiment av importerade väskor, eftersom vi märkte att det fanns en stor efterfrågan på den typen av produkter. År 2012 tog vi även in skor i sortimentet, berättar Hanna.

SOM BUTIKSCHEF ÄR det Hanna som har hand om alla inköp. Och här gäller det att ha fingertoppskänsla.

– Det är viktigt att hela tiden vara på topp och hänga med i sociala medier och följa vad de stora modehusen gör. Men det är jättesvårt ibland. Dels för att Gislaved hakar på trender senare än i storstäder, dels för att vissa trender inte ens når hit. Men jag känner ändå mina kunder och orten hyggligt väl och vet vad som funkar.

Ingrid som sitter och syr är Hannas farfars kusin.

GISLAVED FÖRSTA KOMMUNEN I LANDET med unik energipark

Längs riksväg 27 mellan Gislaved och Anderstorp växer Gislaved Energipark fram. På det fyra hektar stora området omvandlas solens strålar till hållbar el och gamla batterier från elbilar fungerar som energilager.

– Vi vill bidra till att det produceras mer förnybar energi, förklarar Hans Brunström, vd på det kommunala bolaget Gislaved Energi.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: GISLAVEDS KOMMUN

PLANERNA PÅ ENERGIPARKEN drogs i gång för fyra år sedan. Inledande samtal togs mellan Gislaved Energi och det privata bolaget PLS Energy Systems AB, som finns i Hestra. Tanken på en energipark växte successivt fram.

För att förverkliga idén krävdes både pengar och kunskap och ett nytt bolag bildades, samägt av Gislaved Energi och privata aktörer; Gislaved Energipark AB.

GRUNDIDÉN MED PARKEN är att den består av tre delar; solceller som står för energiutvinning, energilagring i återvunna bilbatterier samt grön vätgasproduktion. Inom några år är planen att parken ska producera vätgas. Den kombinationen är man unik med i Sverige som kommun.

– Vi är i gång med de två första delarna och det känns jättespännande. Se-

dan får vi se hur det blir med vätgasproduktionen, det beror på hur marknaden utvecklas, säger Hans Brunström.

PÅ OMRÅDET MONTERAS det 4 000 solcellspaneler. Den energi som de producerar sköter en AI-robot optimeringen av.

– Beroende på prisnivån kan vi antingen sälja eller lagra den energi som genereras, förklarar Hans.

MED ENERGIPARKEN TAR kommunen ett viktigt steg mot en mer hållbar framtid där anläggningen är en ingrediens för ett mer energieffektivt Sverige.

– Det är en del av vårt och kommunens Agenda 2030-arbete för att uppnå klimatmålen och är planerad för att säkerställa effektivt resursutnyttjande, säger Hans. ■

ELEKTRICITETENS INTÅG I GISLAVEDS KOMMUN

ÅR: 1906

BAKGRUND: Elektriciteten kom först till tätorten Gislaved. Industrin, särskilt gummfabrikerna, var en stark drivkraft bakom elektrifieringen.

LANDSBYGDENS ELEKTRIFIERING: Utbyggnaden av elektricitet till hela kommunen tog längre tid, och landsbygdsområden fick el genom lokala kooperativa eldistributionsföreningar successivt under de följande åren.

PARKEN SKA BESTÅ AV TRE DELAR:

- Solceller som står för energiutvinning
- Energilagring i återvunna bilbatterier
- Grön vätgasproduktion

Läs mer på www.gep.nu

MUSTAFA ABUKAR:

FR
alla”

Det blir mycket ”hallå Musse” när Mustafa Abukar träffar på ungdomar runt om i Gislaved. Men så är han också en av eldsjälarna på fritidsgården Z.

– Jag brinner för mitt jobb och gården har blivit en samlingspunkt för alla, svenskar som invandrare, säger Mustafa.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: ROBIN PAGMAR

DET GÅR INTE att ta miste på att Mustafa verkligen älskar sitt arbete. Hans engagemang för ungdomarna som besöker

”gården” är beundransvärt.

– Att jobba med barn och ungdomar är helt enkelt min grej. Ja, det var stökigt ett tag, men vi har lyckats bryta den vågen, säger Mustafa.

MUSTAFA KOMMER URSPRUNGLIGEN

från Saudiarabien. Han flyttade till Sverige som tioåring tillsammans med sin mamma och sina syskon.

– Då bodde redan min pappa i Sverige och hela familjen flyttade till Gislaved där jag började i femte klass, säger Mustafa.

– Jag har lätt för att anpassa mig, så jag hade inga problem att komma in i det svenska samhället. Det enda bekymret var språket, så det blev engelska till en början. Men det löste sig det också.

GISLAVED BLEV SNABBT det som han i dag kallar hemma. Det är här som han nu under i stort sett all vaken tid, på ett eller annat sätt, engagerar sig i kommunens ungdomar.

Antingen på arbetet som fritidsledare

eller som fotbollstränare på fritiden. Dessutom studerar han till socialpedagog på distans – även det på heltid.

– Det kan vara lite jobbigt ibland, men när jag kom in på skolan i Göteborg ville jag ge det en chans. Och jag vet att det på sikt kommer att löna sig.

INTRESSET FÖR SITT yrkesval började

på gymnasiet i Gislaved. Mustafa läste barn- och fritidsprogrammet och fick via APL, arbetsplatsförlagt lärande, chansen att komma ut på praktik på en fritidsgård. Snabbt kände han att han hade hittat sitt kall.

– Sista året på gymnasiet fick jag möjligheten att bli vikarie på fritidsgården efter skolan och under kvällar och det var fantastiskt roligt, minns Mustafa.

– Mitt examensarbete gjorde jag om fritidsgården och det blev godkänt direkt. Jag tog studenten, njöt av sommarledigheten och erbjöds därefter en heltidstjänst på Z.

MUSTAFA STICKER INTE under stol med att det har varit stökigt på fritidsgården och att arbetet har inneburit såväl mycket diskuterande med ungdomar som att gå emellan och ”släcka bränder”.

Något som fick fritidsgården och dess

MUSTAFA ABUKAR

ÅLDER: 25

BOR: Gislaved.

FAMILJ: Mamma, pappa, tre systrar och två bröder.

GÖR: Fritidsledare på Fritidsgården Z.

INTRESSEN: "Jag har älskat fotboll i hela mitt liv och spelar nu i Bosna IF. Dessutom har jag börjat fiska tack vare en kollega. Och så spelar jag gärna tv-spel."

BESKRIV DIG SJÄLV: "En social, idrottsintresserad kille som har lätt för att kommunicera och samtidigt vara en bra lyssnare."

VAD BETYDER GISLAVED FÖR DIG: "En liten stad med stort hjärta där det är lätt att få kontakt med andra. På något sätt vet alla vem alla är, vilket jag tycker är bra. Om man har bott i Gislaved och fyttar härifrån, så kommer man alltid att sakna det."

LADDA NER APPEN!

Appen Ung i Gislaved är framtagen

för alla ungdomar i Gislaveds kommun. Här hittar du många av de aktiviteter, evenemang och mötesplatser som finns för dig som ung i kommunen. Vad vill du göra på din fritid? Har du en idé eller ett intresse? Kom med ditt önskemål i appen!

ledning att börja arbeta på ett nytt sätt. Sedan länge, menar Mustafa, är den stökiga vägen bruten och kvällarna på Z har blivit en kul samlingspunkt för alla, oavsett etnicitet.

– I stället för att vi kom med idéer får ungdomarna nu själva ge förslag på olika aktiviteter eller projekt som de vill göra. Men det ska finnas ett syfte bakom. Det får dem att engagera sig och ger dem ett driv framåt. Vi är lyhörda för allt, men har samtidigt tydliga regler.

– Det har varit allt från besök på Yoump i Halmstad till fotbollsträningar efter skolan eller tjejkvällar på gården med matlagning och prat. Det tog tid, men det var värt det.

– I dag har vi roligt tillsammans, utan stök,

och jag är väldigt stolt över att fler och fler tjejer kommer till oss.

Heltidsarbete, fotbollsträningar, studier, kvällsarbete... Hur hinner du med?

– Jag är en person som inte kan sitta till, helt enkelt. Det är nog den enkla förklaringen, säger Mustafa och spricker upp i ett leende.

– Det arbete som vi lägger ned på våra ungdomar i dag lägger grunden för kommande generationer. Min drivkraft är att ge dem trygghet, få dem att utbilda sig och sedan ett jobb. Om vi inte engagerar oss i dag, kommer samhället att få betala i framtiden. ■

Stilmässigt var 1970-talet en motsägelsefull tid. Å ena sidan var det praktiskt och rejält, å andra sidan glitter och glamour. I våra hem fanns både rustika furupjäser och modernistiska plaströbiler. På golven låg den praktiska plastmattan – men också den charmiga ryamattan. Här är några favoriter från 50 år tillbaka i tiden.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: SHUTTERSTOCK

FAVORITER FRÅN 70-talet

► DIALOGTELEFON

I nästan var mans hem fanns en dialogtelefon med tydlig fingraskiva. På slutet av 70-talet kom sedan Diavoxen – uppföljaren med det revolutionerande inslaget av knappar!

► RULLSKRIDSKOR

Om du gick på disco på kvällarna dansade man fram längs gatorna på fyra hjul.

► V-JEANS

Utsvängda jeans, så kallade v-jeans, var det hetaste plagget att ha. Extra tuft om de var av märket Gul&Blå.

► STUDSBOLL

Hur kul är det att ha en liten boll som studsar? Jättekul tyckte man på 70-talet. Studsbollen har nästan dubbla studs-förmågan mot en tennisboll och att kasta den om och om igen var rena nöjet.

► STORMÖNSTRAT

Stora blommor i gult, rött och orange var ingen ovanlig syn på 70-talet på såväl tapeter som kläder. Marimekko var en av favoriterna (redan då).

► SAMMETSSOFFA

Det var inte bara kläderna som skulle vara mjuka och i velour, även möblerna fick gärna vara sammetslena.

70-TALSFAVORITER I KÖKET

Det här var ett årtionde då matlagningen skulle gå snabbt och enkelt. Halv- och helfabrikat får genomslag, men det kanske mest nydanande för 70-talsmaten är nog frukten. För vilken rätt kan inte piffas upp av en exotisk frukt? Hawaiiipizzan gör storsuccé, exotisk planka dukas upp när det är fest, kassler med ananas är en stående favorit och till efterrätt unnar vi oss konserverad frukt med en klick grädde till.

För att uppmärksamma 50-årsjubileumet serverade kommunen under vecka 21 en 70-talsmeny till sina matgäster. Såväl de yngsta förskolebarnen som seniorerna på äldreboendena fick ta del av några av 70-talets mest älskade favoriter. Så här såg matsedeln ut.

RYAMATTA

Finns det något gosigare än att sätta fötterna på en mjuk ryamatta? Knappast. För den som ville gå all in blev det heltäckningsmatta – även i badrummet.

TRÄSKOR

Ett par allroundskor som passade till det mesta! De riktigt coola hade plåtträskor.

Jubileumsmeny

MÅNDAG: Ugnstekta falukorv med potatismos

**Efterrätt:* Fruktocktail med vispad grädde

TISDAG: Örtöverbakad sej med kokt potatis och citronsås

Efterrätt: Jordgubbskompott/kräm med mjölk

ONSDAG:

Chili con carne med ris

Efterrätt: Morotskaka

TORSDAG:

Ängamat

Efterrätt: Ananaspaj med vispad grädde

FREDAG:

Flygande Jacob med ris

Efterrätt: Päronhalvor med After Eight och vispad grädde

**Efterrätt
erbjöds i vård-
och omsorgs-
boenden samt
matdistribution,
inte i skolan.*

I GAMMALT SKAL OCH GAMMAL STIL

Emma Bergroth och Carl Persson hade precis köpt sin lantidyll i Bosebo. Planen? Att flytta in samma sekund som de fick nycklarna i handen till Solgården Lunden. Riktigt så blev det inte.

– När de tidigare ägarna flyttat ut sina möbler såg vi hur dåligt golvet var, säger Carl.

TEXT: EBBA ENVALL FOTO: ROBIN PAGMAR

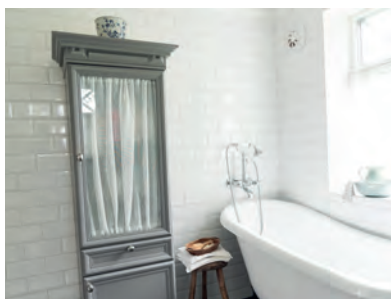
Från sovrummet hoppas Emma och Carl att snart kunna gå ut på en balkong och blicka ut över sjön.

Kakelugnarna är original och behövde bara fixas till med nya fogar.

Här är bänken som snickrades ihop av en golvplanka. Förvånadsvärt stabil om man frågar Emma och Carl.

”När jag pratade med snickaren första gången bad jag om hjälp med ett badrum. Men när han kom hit hade vi rivit ut allt i huset. Och han hamnade nog allt i lite chock. I dag är det ett stående skämt om att det är det dyraste ”badrummet” snickaren gjort.”

A

RET VAR 2021 och paret som då bodde i Halmstad hade börjat klättra på väggarna i sin lägenhet.

– Så vi började titta och fråga runt efter hus i Carls hemtrakter Bosebo, säger Emma som är från Smålandsstenar.

Gömd bakom skog och höga alléträd, rakt över sjön från Carls föräldrahem, låg ett ”fritidshus”. Solgården Lunden, som stått där sedan sent 1800-tal, hade Carl aldrig sett.

– Men när vi körde in mellan de uppradade asparna kände vi båda att ”här vill vi bo”. Då fanns inga tveksamheter från någon av oss, berättar Carl.

SNABBSPOLAT TILL AUGUSTI samma år. Redo med nycklarna i handen till det tidigare fritidshuset ”med torpkänsla”.

– Du, Carl, skulle ju flytta in samma dag, skrattar Emma.

– Det var inte förrän de tidigare ägarerna flyttat ut möblerna som vi såg hur dåligt golvet var. Det svajade jättemycket och fattades bärare under. Det skulle aldrig hålla om vi skulle bo här, fyller Carl i.

DÅLIGT GOLV FÖRDE med sig att väggarna fick regleras om. De kunde inte stå kvar när snickaren göt plattan. Och inflyttningsdatumet fick flyttas fram i

takt med att renoveringslista blev allt längre.

– Vi har gjort samma resa en gång innan tillsammans med mina föräldrar, min syster och hennes kille. Under året som vi sex renoverade det huset, som sedan såldes, fick vi jättemycket kunskap. Hade jag och Carl inte gjort det hade vi nog aldrig vågat renovera så mycket själva här, säger Emma.

– Nej det hade vi aldrig vågat! poängterar Carl.

”Målsättningen har alltid varit att få känslan av gammalt men ändå lite nytt.”

I DAG KAN MAN knappt förstå hur de hann riva ut och bygga upp allt igen. För att nio månader senare flytta in lagom till påsken 2022.

– Allén ställde till det för oss, den var för smal för lastbilarna. Leveranser fick i stället lämnas hos mina föräldrar och köras hit knappt två kilometer med traktor. Extra svettigt var det när våra fönster, mitt i vintern, kördes hit av pappa på traktorns pallgafflar, minns Carl tillbaka.

DET MESTA HAR som sagt paret renoverat själva på kvällar och helger. Vid sidan av sina heltidsjobb.

– Något som skiljer oss åt är att Carl har svårare att se visionen framför sig

I vardagsrummet hänger en lampa som Emma ärvt från sin farmor.

I favoritrummet köket är de extra nöjda med att ha fått in både en köksö och förvaring bakom. Tillsammans med pärlsponten.

INREDNING – GISLAVED ■

innan det är klart. Medan jag ser snabbt, så här vill jag göra. Emma fortsätter:

– Målsättningen har alltid varit att få känslan av gammalt men ändå lite nytt.

HELA FASTIGHETEN SOLGÅRDEN Lunden är på 13 hektar. Men bara 120 kvadratmeter upptas av 1,5-planshuset.

– Jag tycker vi fått till en bra lösning på ganska liten yta. Vi har till och med fått ett till sovrum, säger Emma.

Färgvalen inne är medvetet dova, för att skapa något som de vill ha "livet ut".

– Köket är helt klart vårt favoritrum. Även om Emma, bara för några veckor sen, ville måla om, säger Carl och skrattar.

EN DEL GREJER har såklart fått stanna kvar inne i huset. Vissa i ny form.

– En golvplanka har blivit till bänk i hallen. Resten vilar ute i ladugården, säger Carl och blickar ut mot ytterligare en byggnad som de planerar att ge lite kärlek framöver.

Andra grejer har fått flytta in från ladugården. Allt från soffbord till träskålar.

– Att blanda nytt och gammalt är det som är kul, och gör stilen unik. Att det inte ser ut som hemma hos någon annan, säger Emma.

Finns det något ni ångrar att ni inte gjorde?

– Vi satte in en ny kupa på ovanvåningen, innan var det snedtak där. Nu ångrar jag att vi inte gjorde en till kupa. Det hade varit trevlig och förenklat om vi vill bygga ett litet badrum, svarar Carl.

Har ni haft någon paus mellan projekten?

– Nej, jag är mästare på att skriva listor. Men vi ville ju bo så här för att ha något att göra. Allt vi gör är för oss. I våras anlade vi trädgården. Nu fixar vi med balkongen. Och så har vi har sparat alla golvbjälkar för att bygga en grillplats med bänkar, svarar Emma.

Är ni sugna på ett nytt renoveringsobjekt i framtiden?

– Vi har några kompisar som gör samma resa som vi gjort. Vi var där och gick på golv av jord, precis som vi gjorde ett tag. Då fick jag hemska återblicksbilder. Emma kände tvärtom. Att det här hade vi kunnat göra om, svarar Carl.

– Men vi kommer aldrig att sälja Solgården, avslutar Emma. ■

EMMA BERGROTH & CARL PERSSON

JOBBAR SOM:

Avdelningschef på Varbergshus (Emma) och säljare på Weland (Carl)

INTRESSEN: Jakt, fotboll, renovering och inredning

BOR: Bosebo, Solgården Lunden

FAVORITÅRSTID

I Huset: Sommaren!

EMMA & CARLS RENOVERINGS TIPS:

1. "Det tar längre tid och kostar mer än man tror."
2. "Man kan göra mycket själv."
3. "Du behöver inte göra allt på en gång. Men förbered för framtida projekt om du kan."

Maries och Malins bästa tips till dig som driver företag:

- Våga!
- Engagera dig i samhället
- Involvera din personal

För åtta år sedan tog tvillingsystrarna Marie Trevik och Malin Nyberg över som ägare av familjeföretaget Burseryds Mekaniska. I år fick det pris som Årets Företag i Gislaveds kommun.

Vi blev helt chockade – men otroligt stolta, säger Marie Trevik.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: ROBIN PAGMAR

Burseryds Mekaniska utsedda till Årets Företag

VARJE ÅR UTSER organisationen Företagarna Årets Företag i kommunen och 2024 gick det till Burseryds Mekaniska. Företaget startades för över 100 år sedan och är inriktat på skärande bearbetning – i allt från plast till rostfria material.

– Vi satt på näringslivsgalan och hade ingen aning om att vi skulle vinna. Det kom verkligen som en överraskning och det känns väldigt ärofyllt att få det, säger Marie Trevik som är vd på familjeföretaget som nu drivs av fjärde generationen. Hennes tvillingsyster Malin har hand om ekonomin. Farbror Mats-Ola Carlsson är kvar som delägare.

MEN ATT SYSTRARNA skulle ta över och driva vidare det anrika företaget var långt ifrån självklart. I ungdomsåren kanske många tänkte att det var deras båda bröder som skulle axla manteln, men de valde andra karriärvägar.

Det gjorde även Marie och Malin som tidigare jobbat inom omsorg respektive

bank. Men för åtta år sedan köpte de sin pappas del och två år senare tog de över ledarskapet.

– Det har varit oerhört lärorikt och utvecklande. Inte minst under pandemin, då fick man lära sig att tänka om och nytt.

Ni belönas bland annat för att ni satt orten på kartan. Har det varit aktuellt att flytta från Burseryd någon gång?

– Aldrig! Vi är uppvuxna här, har gått i skola här och vi är engagerade i föreningslivet. Kompetensbrist är problematiskt rent generellt, men vi har tack och lov inte upplevt det. Vi är lyckligt lottade och har fått behålla våra medarbetare under lång tid. Det är vi tacksamma för.

Gör ni något för att säkerställa framtida kompetens?

– Ja, vi tycker det är viktigt att visa upp att industriarbete inte är smutsigt och tungt, som många kanske tror, utan det är ett tekniskt arbete. Vi engagerar oss i näringslivsföreningen, tar emot studiebesök och

praktikanter, vi är aktiva i SKAL, kommunens projekt Skola & Arbetsliv. Allt för att fler ska intressera sig för att jobba inom industrin och upptäcka detta.

Vad händer på Burseryds Mekaniska i år?

– En massa roligt. Vi har varit inne i ett stort projekt och det mynnade ut i en ny stor kund. Vi har också gjort en stor maskininvestering som vi installerar nu i höst. Det gör att vi kan ta oss an ännu större detaljer än tidigare, så det känns jättespännande.

Det är ju en mångmiljoninvestering. Känns det läskigt?

– Det är klart att det är, men man måste våga och vi gör investeringar för att vi vill satsa och ha hög standard på maskinerna.

Hur går det att vara syskon och driva företag? Blir det för mycket av varandra?

– Absolut inte, säger båda i kör. Förutom att jobba ihop umgås vi också på fritiden så mycket vi bara kan och åker gärna på semestrar ihop också. ■

50 ÅR SEDAN

TOMTELUVAN KOM TILL

Karin
Gustafsson

För 50 år sedan bildade sex fristående och självständiga kommuner en ny kommun. Året var 1974 när Anderstorp, Burseryd, Villstad, Reftele, Södra Mo och Gislaved slogs ihop med Sunnarydshalvön och tillsammans blev Gislaveds kommun. En som minns och som arbetade med sammanslagningen var Karin Gustafsson, sommarjobbaren som blev kvar och slutade som kommundirektör.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: ROBIN PAGMAR

PÅ 1930-TALET började samhällsservicen i Sverige att byggas ut. Staten bestämde att fler uppgifter skulle skötas av kommunerna. På den tiden fanns runt 3 500 småkommuner i Sverige och många hade inte muskler nog att klara uppdragen. En kommunreform var nödvändig och 1952 skedde den första av två.

Staten bestämde att fler uppgifter skulle skötas av kommunerna. På den tiden fanns runt 3 500 småkommuner i Sverige och många hade inte muskler nog att klara uppdragen. En kommunreform var nödvändig och 1952 skedde den första av två.

DET VISADE SIG nämligen att en inte var tillräcklig och knappt hade kommunerna hämtat sig från den första när det var dags för nästa. 1962 togs ett riksdagsbeslut om att dela in Sverige i kommunblock som skulle ha en samhörighet såväl geografiskt som kulturellt, men också näringspolitiskt. Namnet blev enligt den så kallade centralortsprincipen; den största ortens namn skulle användas.

– Direkt efter beslutet 1964 inrättades en samarbetsnämnd med de ingående kommunerna. Man utsåg två förtroendevalda i varje kommunblock som skulle hålla ihop det. De jobbade väl inte stenhårt i början, berättar Karin.

ALLT EFTERSOM TIDEN gick intensifierades arbetet. Från statligt håll kom nya uppgifter som kommunerna gemensamt skulle komma att ansvara för. Kommittéer kring varje nämnds område, som skola, äldreomsorg, sociala frågor och renhållning, bildades bestående av förtroendevalda och tjänstemän.

– På statligt håll sattes 1969 tydliga tidsmål eftersom sammanläggningarna

gick för sakta. De nya kommunerna skulle helst vara verklighet 1971, men absolut senast 1974.

DET FORMELLA BESLUTET att bilda nya Gislaveds kommun fattades lokalt på församlingen 1972 och på senhösten kom regeringsbeslutet. Nu hade man ett drygt år på sig att förverkliga beslutet. Arbetet intensifierades och rent fysiskt bräddskade det att få förvaltningsbyggnaden klar.

KARIN GUSTAFSSON VAR en av dem som jobbade aktivt med att få ihop sex kommuner till en. Hon hade börjat sin bana på kommunen med sommarjobb under gymnasietiden och trivts väldigt bra. Efter studenten pluggade hon förvaltningslinjen på högskolan och var vid den här tiden färdigutbildad och relativt nyanställd på Gislaveds kommun. Karins uppgift var att ta fram ett budgetunderlag för den nya kommunen.

– Det var inte lika organiserat på alla kommunalkontor. Vissa hade det mesta på kontoren, annat fanns i huvudet på förtroendevalda och tjänstemän, så det var ett riktigt pysselarbete. Det var många trevliga möten och jag lärde mig mycket. Vi jobbade som hästar, men det var roligt.

– Vi gick in i det nya med öppen anda och en positiv känsla. Det blev väldigt intensivt i det sista. Man förstod ju att med alla nya uppgifter som lades på kommunerna kunde man på sikt inte klara sig som

liten kommun. Men långt ifrån allt var sammanfogat 1974 – det tog flera år.

Så här i efterhand, tycker du att sammanslagningen blev bra?

– Man kan ju fundera på den geografiska indelningen, det är ju en rätt konstig form på kommunen med långa avstånd. Nio grannkommuner och gräns till tre län!

– Vi skojade ofta om att det såg ut som en tomteluva, men över lag så tycker jag att det blev bra. Det var en härlig nybyggaranda där vi jobbade. Och just den här samverkan är något som vi har haft nytta av genom åren, inte minst när det har uppstått kriser. Som när Gislaveds Däck lade ner, eller när stormen Gudrun kom... Då hade vi en bra förmåga att gå över gränser och lösa problem snabbt.

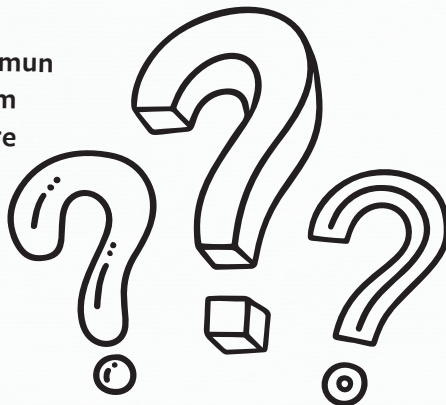
Och du blev kvar i kommunens tjänst genom hela ditt yrkesliv, varav 20 år som kommundirektör...

– Ja, de blev inte av med mig, säger Karin och skrattar.

– Men det har varit fantastiskt spännande och roliga år. Rune Lindqvist, som var kanslichef, dåtidens kommundirektör, när jag började, lärde oss att visa vänlighet mot alla och att ha respekt för våra uppdrag och uppdragsgivare. "Vi finns till för våra kommuninvånare, inte tvärtom. Vi tänker utifrån och in. Och vi ska ha roligt när vi jobbar". Det har jag och många kollegor från den tiden haft med oss och tagit fasta på. ■

Vem är du I GISLAVEDS KOMMUN?

Närhet till naturen, entreprenörsandan, en levande idrottskommun, ett rikt kulturliv. Här i Gislaveds kommun finns många goda värden. Och det är tack vare dig som bor och verkar här. Men vilken typ av kommuninvånare är du? Gör vårt test!

1

Din kompis föreslår en utflykt på hemmaplan, vad väljer du?

- A:** Några timmar på Gislaveds Industrimuseum för att grota i stort och smått.
- B:** En runda med stopp hos traktens härliga gårdsbutiker.
- C:** Biblioteket, här finns ju alltid något kul och kreativt att hitta på.
- D:** Hockeymatch mellan GSK och seriekonkurrenten Värnemo GIK.
- E:** Lugn å-paddling i Nissan mellan Rönnegården och Smålandsstenar.

2

Vilket lokalt evenemang bokar du in först i kalendern?

- A:** Gislelagarna
- B:** Stora Segerstads julmarknad
- C:** Symfoniorkesterns nyårskonsert
- D:** Lejonen hemma
- E:** Fabriksrundan

3

Hur spenderar du helst en hemmakväll?

- A:** Slukar nyheter, poddar och allt annat som kan ge nya idéer.
- B:** Avslutar ett av många hemmaföx-projekt.
- E:** Lagar en middag utöver det vanliga innan obligatoriskt filmmys.
- D:** Sportkanalernas tv-tablå får såklart styra schemat.
- E:** Drömmer mig bort och planerar nästa resmål.

4

Det är dags att skriva önskelista, vad skriver du högst upp?

- A:** VästboKortet
- B:** Stekpanna från Skeppshult
- C:** Presentkort på Smålandsstenar Biograf
- D:** Ett par Hestrahandskar
- E:** Äventyrspass på Isaberg

5

Jubileumsåret går till ända, vad var ditt favorit-”fr ande”?

- A:** Jubileumspotten om 500 000 SEK
- B:** Tävlingen ”50 vackraste byggnaderna i kommunen”
- C:** Jubileumsfestens scenprogram med stjärnglans
- D:** Premiären av ”Smokeys dröm – när Formel 1 kom till byn”
- E:** Mässans friluftsprogram under Jubileumsfesten

6

Det är mycket på gång i kommunen, vad ser du mest fram emot?

- A:** Stora byggprojektet Stationsallén blir klart
- B:** Biltema öppnar på Smålandia
- C:** Konditori Linnéa öppnar igen
- D:** Nya publikhallen i Anderstorp
- E:** Premiärdopp i nya simhallen

Kulturälskaren

FLEST C: Du älskar att dyka ner i konst, musik, litteratur, film eller andra kreativa medier. Det berikar din vardag och gör gott för själen. Du lever helt enkelt det goda livet.

Hemmafixaren

FLEST B: Att pyssla hemma är det bästa du vet. Plantera sticklingar, byta färgval eller snickra på idéer till nästa renovering. Alltid finns det något att fxa.

Äventyraren

FLEST E: Du lever för att upptäcka nya platser. Vandring, klättring eller camping ger dig en känsla av frihet. Och att boka in nästa resmål gör dig extra pirrig.

Sportfantasten

FLEST D: På lunchen snackar du helst gårdagens match. Om du inte är, så har du varit engagerad i den lokala idrottsföreningen som ligger dig närmst om hjärtat. Det är såna som du, som får vår kommun att samlas och bygga gemenskap. Heja dig!

Entreprenören

FLEST A: Du är alltid på jakt efter nya möjligheter och idéer. Oavsett om det handlar om att utveckla en egen verksamhet eller hitta innovativa lösningar på problem. Och alla dina kontakter ger dig energi att fortsätta.

ÅSE FLYTTADE TILL

”Ibland har man tur i livet”

Hösten 2017 sa det klick mellan Åse Norman och hennes blivande make Mikael.

Två år senare lämnade hon särbolivet i Jönköping och flyttade till sambolivet i Hestra med sin Mikael.

– För mig var det inget svårt val att lämna en större stad för en mindre ort. Jag ser det mer som att om jag har tappat en sak, så har jag fått något annat bra tillbaka, säger Åse.

TEXT: THOMAS BERGKVIST FOTO: ROBIN PAGMAR

KÄRLEKEN I HESTRA

ASE ÄR FÖDD OCH uppvuxen i det lilla samhället Bergvik i Hälsingland. Att det blev Småland beror på utbildning och arbete. Som 19-åring ville hon utbilda sig till lärare och kom in på högskolan i Jönköping.

Och här blev hon kvar. Till en början som lärare och slutligen i rollen som rektor.

– Jönköping är en lagom stor stad som jag trivdes i direkt, så det fanns inga planer på att flytta tillbaka norrut. Genom åren har Småland blivit mitt hem även om det givetvis är roligt att åka tillbaka till Bergvik och hälsa på ibland.

SEDAN SIN EXAMEN har utbildning och skola gått som en röd tråd genom hela Åses arbetsliv. I dag har hon dock lämnat skolbyggnaden för kommunhuset i Gislaved och rollen som Kvalitets- och utvecklingschef på Utbildningsförvaltningen.

– Här gäller det att få helheten att fungera, inte bara en specifik skola. Nu jobbar jag närmare politiken för att nå en slags likvärdighet över hela kommunen, vilket både är ett intressant och utmanande uppdrag, säger Åse.

– Men visst kan jag sakna att vara mer hands-on med eleverna. Mötet med barn och ungdomar på skolorna ger så mycket energi tillbaka.

ATT DET BLEV HESTRA och Mikael är ett resultat av livets alla fantastiska tillfälligheter.

Åse och Mikael hade var sin Tinderprofil och båda svajpade höger när de såg den andres.

– Ibland har man tur i livet, säger Åse och skrattar.

– Vi svajpade, så att säga, rätt båda två och sedan den dagen hade vi kontakt varje dag. Vi hittade varandras like och två år senare gick flyttlasset söderut.

UNDER DET FÖRSTA halvåret hade Åse kvar sin tjänst som rektor i Jönköping. Till en början helgpendlade hon till Hestra, men valde efter ett tag att flytta ner och pendla till skolan i Jönköping.

– Det fungerade, men det tar timmar av ens liv att pendla så varje dag. När en ledig rektorstjänst på en högstadieskola i Gnosjö dök upp, sökte jag och fick den.

– Jag är inte rädd för att flytta, jag känner mig hemma där jag trivs. Då var det jobbigare att lämna kollegor och vänner, men jag tror att om man är intresserad och nyfiken av sig så hittar man närhet till något annat. Och vännerna finns ju kvar, om än bara lite längre bort.

SEDAN SOMMAREN 2019 är Åses postadress Hestra. Här, ett lite längre stenkast från Agnsjön och med naturen in på knutarna, har hon hittat hem. Hem till kärleken, ett bra jobb och närheten till ett aktivt fritidsliv.

– Jag älskar att röra på mig och motionera. Cykla, springa, ja, allt som gör att kroppen håller i gång och mår bra. Här bor vi perfekt med närhet till såväl löparspår som cykelvägar, säger Åse.

– För att inte glömma Isaberg som är fantastiskt att besöka under hela året beroende på om man vill åka skidor, cykla eller springa. Eller bara vara.

Du bodde i Jönköping i nästan 30 år. Saknar du storstaden?

– Jag kan sakna närheten till ett större utbud av kultur, restauranger, liv och rörelse, men Hestra är ett jättefint ställe med ett rikt friluftsliv. Dessutom är det smidigt att ta sig till Göteborg eller Kalmar med tåg, vilket är en fördel.

– Men som jag nämnde, tappar man en sak får man något annat tillbaka, och närheten till Jönköping finns ju kvar. Och så uppskattar jag verkligen att inte vara beroende av bil. ■

i

ÅSE NORMAN

ÅLDER: 48.

BOR: Hestra.

FAMILJ: Maken Mikael och hans två utflugna söner.

GÖR: Kvalitets- och utvecklingschef på Utbildningsförvaltningen.

INTRESSEN:

”Friluftsliv och motion i alla former, jag älskar att springa och cykla. Och så gillar jag att umgås med vänner, upptäcka nya platser och att fotografera.”

MISSA INTE DETTA I GISLAVEDS KOMMUN:

”Gå upp på högsta toppen på Isaberg och njut av utsikten. Har du tur får du även gå in i utsiktstornet och titta på den jättefina kompassrosen. Och är du i Hestra är det dumt att missa ’Hestra Radio & Sport’, macken som har allt, den mysiga blomsterbutiken ’Stationen Blommor’ eller njuta av mat och spa på Hestraviken.”

Huset i Reftele är vackrast

Här är de – kommunens sex vackraste och/eller mest betydelsefulla byggnader. I alla fall enligt omröstningen som har genomförts på kommunens webbsida i år. Och allra flest röster fick ett praktfullt bostadshus i Reftele.

Gislaveds kommuns bebyggelse är relativt ung, åtminstone om man ser till tätorterna. De flesta byggnader har tillkommit under 1900-talet med järnvägens tillkomst och industrins tillväxt.

Känner du igen fastigheterna? Stadsarkitekt Sven Hedlund och kultursekreterare Annika Blixth har tagit fram intressant fakta om byggnaderna.

- 1 Bostadshus, Storgatan 40, Reftele**
En särskilt värdefull byggnad enligt plan- och bygglagen. En ritning från 1969 visar att det tidigare har legat ett konditori på bottenvåningen.
- 2 Burseryds Mejeri**
En förhållandevis väl bevarad tegelbyggnad från omkring 1900. Har behållit sin karaktär trots om- och tillbyggnader under åren.
- 3 Tingshuset i Reftele**
Uppfört 1903 och är skyddat som byggnadsminne. Ett fint exempel på sekelskiftets arkitektur med rött tegel, hörn och omfattningar i gult.
- 4 Bostadshus, Bäckgatan 5, Gislaved**
Uppfört 1942 i den då populära "funktistilen" som dock var relativt ovanlig i Gislaved. Byggs som tjänstemannabostad för Gummifabriken.
- 5 Johan Orreskolan, Gislaved**
Byggt i två etapper, 1908 och 1937, i ädla material och tidstypiska detaljer som stora fönster med bågar över bågar och detaljerad takfot.
- 6 Anderstorps kyrka**
Kyrkans föregångare byggdes 1754, men revs 1856 när den nuvarande kyrkan uppfördes.

GISLAVEDSHUS FIRAR 75 ÅR MED HEMMA-FIKA PÅ ALLA ORTER

Det kommunala bolaget Gislavedshus firar 75 år med hemma-fika i alla områden.

– Vi vill fira tillsammans med så många som möjligt av våra hyresgäster, därför dukar vi upp med bullar och kaffe på alla orter vid något tillfälle under året, säger Mattias Björk, kundtjänstchef på Gislavedshus.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: ROBIN PAGMAR

UNGEFÄR 15 PROCENT av alla som bor i kommunen har sitt hem i ett Gislavedshus. Det helägda kommunala bolaget förvaltar närmare 2 750 lägenheter, garage samt förråd och under året har man också tagit över alla kommunens boenden.

– Vi vill att alla ska känna sig hemma och vi jobbar hela tiden för att förbättra boendemiljön, säger Mattias Björk.

Därför skickas det löpande ut kundundersökningar till hyresgästerna, så att man i tid kan fånga upp om det är något som inte fungerar eller som man är missnöjd med.

– Ett konkret exempel på en sådan åtgärd är när vi hade ett nybygge och det visade sig att man var jättenöjd med sin lägenhet, men saknade en samlingsplats på uteområdet. Tack vare att våra hyresgäster svarade på enkäten kunde vi snabbt tillgodose önskemålet.

ALLT I BESTÅNDET ÄR hyreslägenheter och de första byggdes på 40-talet. De senaste nybyggena är dels höghuset Billingsberg i Smålandsstenar (kommunens högsta!), dels de mer radhusliknande lägenheterna på Skomakargärdet i Gislaved.

– De var fullt uthyrda från start, berättar Mattias. Nu har Gislavedshus inga konkreta byggplaner på gång, däremot genomför man ett stort projekt på Dalen där man gör en omfattande renovering. Stammar byts ut, det blir dessutom nya kök, badrum, fönster och dörrar.

– Det är ett stort projekt som kommer pågå till 2026, men så är det också ett stort område med 182 lägenheter totalt.

DET HÄR ÅRET kommer ändå bli historiskt eftersom man firar 75 år.

– När vi firade 70 kraftsamlade vi och satsade på ett stort firande. Den här gången vill vi göra något annorlunda och verkligen få träffa alla våra hyresgäster; så vi åker ut och har med oss fika och barnen får rita sitt drömhushus. Vi planerar att visa upp teckningarna på en utställning i höst.

HEMMAFIKA-EVENTEN HAR kryddats med besök av olika samarbetspartners, som speedwaystjärnor från Lejonen och fotbollsspelare från Reftele.

– Vi tycker det är ett bra sätt att få kontakt med våra hyresgäster och få höra hur de har det. ■

GISLAVEDSHUS

- **1949** – Den 30 september bildas Gislavedshus.
- **1949-1973** – Under de här åren byggs Trasten, företagets största bostadsområde.
- **1972** – Området Dalen står nybyggt och inflyttningsklart.
- **1987** – Första byggnationen i Skeppshult blir färdig.
- **1989** – Gislavedshus bygger lägenheter i Tallberga.
- **2000** – Ny webbsida där man nu kan skicka in sin lägenhetsansökan digitalt.
- **2008** – Gislavedshus första miljöhus blir klart, på Södra Långgatan/Torggatan i Gislaved.
- **2009** – Företagets första solcellsanläggning invigs, monterad på en fastighet på Villagatan i Smålandsstenar.
- **2022** – Det högsta bostads- huset i Gislaveds kommun står färdigbyggt, Billingsberg i Smålandsstenar. Huset är nio våningar högt med takterrass och tornrum som går att hyra för de boende. Under sommaren kan de första hyresgästerna flytta in i de nya marklägenheterna på Skomakargärdet i Gislaved.
- **2024** – Gislavedshus tar över alla kommunens boenden som tidigare drivits av kommunen.

ISABERG

– SVERIGES NYA CYKELMEKKA

Isaberg är ett känt begrepp för de som åker alpint. Men kanske ännu mer omtalat bland cyklister. Den cykelsatsning som Isaberg inledde för tio år sedan har varit succéartad och i år sattes ett nytt rekord i antalet besökare. Igen.

TEXT: KARIN SPJUTH FOTO: ISABERG, ROBIN PAGMAR

NÄR LOUISE SÖDERLUND fick jobbet som vd för Isaberg 2012 hade hon ett tydligt uppdrag från styrelsen. Anläggningen måste kunna leva mer än under vintern, speciellt eftersom de blivit så osäkra.

– Min uppgift var att öka antalet besökare under de gröna månaderna, säger Louise.

UPPGIFTEN HAR HON fullgjort med råge. Sedan Louise började sin tjänst har det byggts höghöjdsbana, rodelbana, äventyrsgolf och en stor lekplats, likväl som badplatser och camping. Men det som har blivit det stora dragplåstret är nog cykelsatsningen.

– Vi började i liten skala med mountainbikeleder, men sedan har vi utökat allt eftersom, berättar Louise. I dag finns här liftburen cykling, enduro, cross country-cykling, pumptracks och gravelleder. I maj invigdes ett nytt stort sportcenter, byggt för 46 miljoner, där besökarna kan hänga, fika och värma sig mellan åkturer och träningar.

– I början lockade vi hit folk genom att erbjuda billiga träningsläger på helgerna.

Sedan har det ena gett det andra. Nu är vi ett begrepp i Sverige och känt som en av Sveriges bästa bikeparks.

Vad är framgångsfaktorn?

– Vi satsar på bredden och att det ska vara roligt att vara här. Både familjer och elitåkare ska kunna ha en bra träningsdag, berättar Louise.

För tio år sedan hade Isaberg 16 året runt-anställda. I dag är de över 40. Det säger en del om utvecklingen av anläggningen.

– Nu står vi pall även om det blir en dålig vinter, säger Louise.

– Och det var ju det som var målet! När Isaberg räknar ihop sommarens siffror kan man konstatera att både juli och augusti innebar nya besöksrekord.

Känner ni att ni är färdiga med cykelsatsningen nu?

– Nej, nej, vi jobbar hela tiden och förfinar det vi har och bygger om. Vi har precis startat bygget av en ny flowled ned från berget, till exempel. Man får aldrig stå still. Det gäller för oss att se hur trenderna är. Nu till exempel är gravelcykling hett, så nu jobbar vi på att ta fram längre leder.

MEN ISABERG LOCKAR inte bara till sig turister.

Anläggningen är också viktig för bygdens ungdomar och är för många ett första steg in i arbetslivet. Under såväl sommar som vinter har Isaberg ett 100-tal säsongsanställda.

– För flera av dem är detta deras första arbete och det är en bra skola. Vi jobbar med service och här får man lära sig hur man tar hand om gäster, hur man ger service och pratar med kunderna. Det är något som alla ungdomar behöver lära sig, det är grundläggande kunskap! Här kan man inte stå och scrolla i mobilen.

Många ungdomar kommer tillbaka år efter år för att jobba och för Isaberg är det en viktig rekryteringsbas när det behövs året runt-arbetare.

Vad är det som gör Isaberg till ett bra instegsjobb tycker du?

– Jag vill tro att vi har en bra introduktion. Och de som visar att de vill och kan ta ansvar får befogenheter väldigt snabbt. Vi har roligt på jobbet och du lär känna mycket folk. Jag skulle säga att många får vänner för livet.

Du pratar dig varm om Isaberg som en perfekt semesterort. Vad gör du själv när du har ledigt?

– Vi är en aktiv familj och jag cyklar gärna och spelar golf. Sedan gillar jag att åka till vår sommarstuga i Bohuslän och få lite lugn och ro. Men jag tycker Hestra är fantastiskt. Vi har världens finaste friluftsområde här i vår kommun. Det glöms så ofta bort. Vi har det så fint, så nära och det är lättillgängligt. Jag tycker man ska måna om det man har närmast. ■

GRAVELCYKLING

Gravelcykling är en form av cykling där du kör både på grusvägar och större stigar, men på en cykel som är mer en racercykel, fast med grövre däck.

Tyck till och tävla om FINA PRISER!

I prispotten har vi 2 st gratängformar från Skeppshult, 5 st termosmuggar och 3 st lunchlådor. Lämna dina svar på gislaved.se/jubileumsmagasinet eller skicka in ditt svar via post till adressen Jubileumsmagasinet, Gislaveds kommun, Stortorget 1, 332 30 Gislaved. Vi vill ha dina svar senast 15 januari.

Vilken/vilka artiklar tyckte du var mest intressanta?

- Q När Smokey satte Anderstorp på världskartan
- Q Annika Gaardsdal
- Q Jubileumsfesten
- Q Jubilarer som fr ar 50 år
- Q Mustafa Abukar
- Q Hemma hos Emma och Carl
- Q Föreningslivet – Speedway, volleyboll och handboll
- Q Isaberg – cykelmekkat
- Q Åse fy ttade till kärleken i Hestra
- Q Kommunens vackraste byggnader
- Q Gislavedshus fr ar 75 år
- Q Vem är du i Gislaveds kommun?
- Q 50 år sedan tomteluvan kom till
- Q Omorganisationen som blev en rikskändis
- Q Burseryds mekaniska
- Q Favoriter från 70-talet
- Q Unik energipark
- Q Gislaved däck
- Q För dig som är företagare
- Q Gislaved topplacering i barnvänligaste kommun

Har du lärt dig något nytt om kommunen/kommunen som plats genom magasinet?

- Q Ja, i stor utsträckning
- Q Ja, till viss del
- Q Nej, inte alls

Hur viktigt tycker du att det är att kommunen fortsätter ge ut detta magasin?

- Q Mycket viktigt
- Q Ganska viktigt
- Q Inte så viktigt
- Q Inte alls viktigt

Hur upplever du det nya formatet jämfört med tidigare tidningar? Tidigare har kommuntidningen mestadels fokuserat på kommunens verksamheter. I det här magasinet har vi breddat innehållet och inkluderat fer ämnen samtidigt som vi har förändrat dess utseende och känsla.

- Q Mycket bättre
- Q Något bättre
- Q Ungefär samma
- Q Något sämre
- Q Mycket sämre

Har du några övriga kommentarer eller förslag kring magasinet? Var det något du tyckte särskilt mycket om eller något du saknade?

**Färglägg
kommunens
lov-maskot Love**

som har varit med och
fr at under
jubileumsåret.

